

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Projekt:

**„Místní akční plán rozvoje vzdělávání
na území ORP Litomyšl II“**

Analytická část MAP pro ORP Litomyšl

část dokumentu I

srpen 2020

Obsah:

Úvod	2
1. Manažerské informace	3
2. Vazba na operační a jiné dotační programy	5
3. Analytická část	6
3.1 Obecná část analýzy	6
3.1.1 Základní informace o řešeném území, jeho vymezení	6
3.1.2 Analýza existujících strategických záměrů a dokumentů v území majících souvislost s oblastí vzdělávání	6
3.1.3 Charakteristika školství v řešeném území.....	8
3.2 Specifická část analýzy	45
3.2.1 Uplatnění témat dle metodiky MAP v řešeném území	45
3.2.2 Analýza dotčených skupin v oblasti vzdělávání v řešeném území	46
3.3 Východiska pro strategickou část.....	54
3.3.1 Vymezení prioritních oblastí rozvoje v řešeném území	54
3.3.2 Vymezení hlavních problémů v jednotlivých oblastech rozvoje, definování potřeb, jejich řešení, včetně popisu potřeb škol a vyhodnocení plnění akčního plánu	55
3.3.3 SWOT-3 analýza prioritních oblastí rozvoje v řešeném území.....	93
3.3.4 Popis potřeb investic a neinvestic ve stupni jejich připravenosti	94
4. Závěr	94

Úvod

Výstupem projektu „Místní akční plán rozvoje vzdělávání na území ORP Litomyšl I“ (dále MAP), který byl ukončen k 31.12.2017, bylo vytvoření plánovacího dokumentu.

Projekt si mezi jinými kladl za cíl zmapovat potřeby školství zahrnující školy a školská zařízení v regionu ORP Litomyšl. Díky projektu se povedlo nabídnout pestrou nabídku kvalitních vzdělávacích aktivit od renomovaných lektorů pro učitele, ředitele škol, veřejnou správu a veřejnost. Povedlo se také nastartování tolik potřebné synergetizace a díky projektu se tak setkávali lidé, kteří přinášeli do problematiky zdejšího školství cenné rady, podněty, kritické myšlení a zajímavé postřehy. Do projektu se tak zapojilo 35 škol a školských zařízení, dále zástupci neformálních organizací a v neposlední řadě také veřejnost.

Projekt potvrdil kouzlo rozmanitosti vzdělávací nabídky a určil trendy, které je podle šetření nutné následovat, abychom stačili vzdělávat pro konkurenceschopnost. Aktéři vzdělávání společně vytvořili dokument MAP prostřednictvím společného setkávání a spolupráce v sedmi ustanovených pracovních skupinách.

Tímto se cíle projektu naplnily a školy a školská zařízení mohly zahájit konkrétní práci na stanovených prioritách. Od září 2018 tak byla prostřednictvím realizace navazujícího projektu MAPII zahájena realizace konkrétních projektů spolupráce základních a mateřských škol a dalších aktérů ve vzdělávání.

Realizace konkrétních projektů spolupráce mezi školami a dalšími subjekty je tak nosným pilířem projektu. Školy spolupracují například s Městskou knihovnou Litomyšl, se Základní uměleckou školou Bedřicha Smetany Litomyšl, se Střediskem volného času Litomyšl, se Spolkem archaických nadšenců Sebranice. Pro podporu mezigeneračního potkávání proběhla spolupráce s neziskovou organizací Post Bellum a polytechnické vzdělávání podpořila i spolupráce s organizací Malá technická univerzita. Děti a žáci z podpořených škol se také účastní řady námětových exkurzí a svou činnost od září 2019 vykonávají ve školách sdílení rodilí mluvčí. Pro zajištění efektivní výměny zkušenosti a příkladů dobré praxe je dále pro aktéry ve vzdělávání založeno celkem 13 tematických kabinetů, např. kabinet ředitelé škol, výchovní poradci a metodici, žákovský parlament, český jazyk, matematika předškolního vzdělávání, knihovny apod.

V průběhu realizace projektu MAPII mohou být postupně zařazovány do realizace i aktivity spolupráce, které nejsou v této chvíli definovány. Tyto náměty vyplynou z definovaných potřeb v rámci postupné aktualizace dokumentu MAP, na kterém se podílejí aktéři ve vzdělávání z území.

Důležitou aktivitou projektu je také zajištění pravidelné aktualizace strategických dokumentů, na kterém se podílí členové čtyř pracovních skupin. Jedná se o pracovní skupiny pro rozvoj matematické a čtenářské gramotnosti, pro financování a pro rovné příležitosti. Zpracované dokumenty poté schvaluje vrcholný orgán projektu, kterým je Řídící výbor projektu MAP. Právě prostřednictvím tvorby a aktualizace plánovacích dokumentů mohou být realizovány také přínosné projekty spolupráce.

Projekt dále zajišťuje dotační poradenství a administrativní servis pro zapojené školy a zprostředkování spolupráce s odborníky v oblasti čtenářské a matematické gramotnosti. Prostřednictvím projektu probíhají vzdělávacích akce a spolupráce s celou řadou odborníků. Členové týmu také spolupracují s MŠMT ČR, s NIDV (Národní institut dalšího vzdělávání) Pardubice, se zástupci KAP PK (Krajský akční plán Pardubického kraje) a také se zástupci projektů MAP z jiných regionů České republiky.

Veškeré informace o realizaci projektu jsou pravidelně aktualizovány na webových stránkách města Litomyšle (záložka Místní akční plán rozvoje vzdělávání na území ORP Litomyšl II) a také prostřednictvím FB profilu, k nalezení pod výše uvedeným názvem projektu.

Tato analytická část je první ze tří částí dokumentu MAP, která je průběžně aktéřy ve vzdělávání na území ORP Litomyšl projednávána a aktualizována.

1. Manažerské informace

Realizace navazujícího projektu MAPII je postupně vytvářena prostřednictvím realizace těchto klíčových aktivit:

- 1) Řízení projektu
- 2) Rozvoj a aktualizace MAP
- 3) Evaluace a monitoring
- 4) Implementace MAP

Tvorbu strategického dokumentu zajišťuje tzv. realizační tým, který je tvořen z týmu administrativního a odborného. Realizace projektu byla zahájena 1. 1. 2018 právě aktivitou, kterou je řízení projektu. Realizační tým je veden hlavním manažerem projektu a je složen z týmu administrativního a odborného.

Administrativní realizační tým je zodpovědný za koordinaci všech klíčových aktivit projektu, za organizační a provozní stránku projektu, za dosažení plánovaných cílů projektu, včetně naplnění plánovaných výstupů a výsledků projektu a za zajišťování efektivní komunikace na všech úrovních realizace projektu – jak jeho části MAP II, tak i části implementační.

Odborný realizační tým je rozdělen na:

- Realizační tým MAP (zajištění klíčových aktivit č.2 a č.3)
- Realizační tým IMPLEMENTACE (zajištění klíčové aktivity č.4)

Odborný realizační tým je zodpovědný zejména za všechny plnění aktivit, tvorbu výsledků a výstupů projektu a za aktivní práci s cílovou skupinou.

Cílem projektu je navázat na realizaci projektu MAPI, v rámci kterého byla v území především nastavena spolupráce a dialog mezi aktéry ve vzdělávání, byl rozvíjen proces společného vzdělávání, předávání dobré praxe a výměny zkušeností. Na základě provedené analýzy území došlo prostřednictvím principu partnerství k vydefinování klíčových problémů a k vytvoření rozvojového dokumentu, který navrhuje kroky k jejich vyřešení. Cílem je tak další podpora společného plánování a sdílení aktivit v území a podpora intervence naplánované v místním akčním plánu vedoucí ke zlepšení kvality vzdělávání v mateřských a základních školách v ORP Litomyšl tím, že bude dále podporována spolupráce zřizovatelů, škol a ostatních aktérů ve vzdělávání, včetně organizací neformálního vzdělávání v místě, zaměřená zejména na společné informování, vzdělávání a plánování partnerských aktivit pro následné společné řešení místně specifických problémů a potřeb a vyhodnocování přínosů spolupráce.

Při zpracování MAP vycházíme primárně z existujících dat – ze zpracovaných strategií či jiných dokumentů a z projednání oblastí se členy pracovních skupin, dále z dotazníkového šetření škol a ze zjištění stavu potřebnosti investic na jednotlivých školách.

Výstupem projektu je vytvoření aktualizovaného strategického dokumentu Místní akční plán rozvoje vzdělávání na území ORP Litomyšl II a také realizace konkrétních aktivit – projektů spolupráce, definovaných v dokumentu MAPI.

2. Vazba na operační a jiné dotační programy

Hlavním přínosem zpracovaného MAP bude společné plánování, nastavení spolupráce mezi aktéry ve vzdělávání a otevření komunikačních cest. Očekávaným výstupem je také viditelné plánování v oblasti školství zezdola.

Mezi další očekávané přínosy patří:

- možnost čerpání dotačních prostředků z IROP pro investiční záměry škol, volnočasových a zájmových organizací (pozn. podmínkou realizace projektů z IROP/OP PPR je soulad předkládaného investičního projektu se strategickým rámcem MAP do roku 2023)
- využitelnost výstupů z MAP pro tvorbu/aktualizaci KAP (pozn. krajského akčního plánu)
- možnost čerpání dotačních prostředků OP VVV (vedlejším produktem MAP jsou informace pro MŠMT, které slouží k zacílení výzev pro podporu aktivit škol a aktivit spolupráce)
  - Pro aktivity škol jsou z OP VVV připraveny tzv. šablony
  - Aktivity spolupráce se stanou podkladem pro zacílení výzev z různých zdrojů podle jejich povahy a dostupnosti zdrojů.

Výstupem aktivit z MAP nemusí být vždy projekt, ale také jednoduché aktivity, které přispějí ke zkvalitnění koordinace a spolupráce v zájmu dětí a žáků.

Výstupem MAP však mohou být i aktivity, které mohou být uplatnitelné v žádostech o podporu ze strany nadací, místních samospráv, státních dotačních programů nebo jiných operačních programů. Sběr dat pro zacílení probíhá formou předávání průběžných monitorovacích zpráv poskytovateli dotace.

3. Analytická část

3.1 Obecná část analýzy

3.1.1 Základní informace o řešeném území, jeho vymezení

Pro realizaci MAPII bylo jako území dopadu zvoleno území ORP Litomyšl, které tvoří 35 obcí. Celkem 21 z těchto obcí jsou zřizovateli 35 škol a školských zařízení. Vytvořený Místní akční plán se týká celého území, které bylo v rámci přípravy projektu vymezeno stanoviskem regionální stálé konference.

3.1.2 Analýza existujících strategických záměrů a dokumentů v území majících souvislost s oblastí vzdělávání

Strategie menších území, než je ORP:

- Strategie území správního obvodu ORP Litomyšl v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství a cestovního ruchu
- Strategie komunitně vedeného místního rozvoje území MAS Litomyšlsko
- Strategické oblasti výchovy a vzdělávání – podkladová analýza pro strategický plán města Litomyšle
- Strategický plán rozvoje mikroregionu Litomyšlsko

Strategie na vyšších územních úrovních:

- Strategie vzdělávání kraje – informace z jednotlivých etap přípravy MAP budou realizačním týmem předávány týmu KAP dle požadavků MŠMT a Pardubického kraje.
- Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy v Pardubickém kraji

Soulad s národními strategickými dokumenty:

- Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR
- Strategie vzdělávání
- apod.

Tab. č. 1 Analýza návaznosti prioritních oblastí MAP na strategické dokumenty:

Návaznost oblastí MAP na strategické dokumenty	Priority MAP						
	1	2	3	4	5	6	7
Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy v Pardubickém kraji 2016-2020	x	X	x	x		x	x
Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR 2015-2020	x	X	x	x	x	x	x
Strategie vzdělávání 2015	x	X	x	x	x	x	x
Strategie územního obvodu ORP Litomyšl v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadkového hospodářství a cestovního ruchu v letech 2015–2024			x		x	x	x

Projekt „Místní akční plán rozvoje vzdělávání na území ORP Litomyšl II“
r.č.: CZ.02.3.68/0.0/0.0/17_047/0008614 je realizovaný a financován s podporou ESF, Operačního programu
výzkum, vývoj a vzdělávání a státního rozpočtu

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje území MAS Litomyšlsko v letech 2014–2020				X	X	X	
Strategický plán rozvoje Mikroregionu Litomyšlsko	Neřeší vzdělávání						
Strategický plán rozvoje Mikroregionu Litomyšlsko – Desinka			X	X			
Strategický plán Sdružení obcí Toulovcovy maštale	Neřeší vzdělávání						
Program rozvoje obce Čistá	Zajištění provozu příspěvkové organizace ZŠ a MŠ Čistá a podpora jejích aktivit						
Program obnovy venkova Cerekvice nad Loučnou	Menší přestavby exteriéru školy, výměna kotle						
Strategický rozvojový plán obce Osík				X			
Program obnovy a rozvoje obce Janov	Neřeší vzdělávání						
Strategický rozvojový dokument obce Horní Újezd	Zateplení budov pro vzdělávání						

3.1.3 Charakteristika školství v řešeném území

Tab. č.2 Přehled škol a školských zařízení na analyzovaném území:

Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcí má uvedené zařízení	Komentář
Počet obcí s MŠ	22	62,86	-

Počet obcí se ZŠ jen 1. stupeň	7	20	Budislav, Čistá, Janov, Makov, Němčice, Osík, Vidlatá Seč
Počet obcí se ZŠ 1. a 2. stupeň	8	22,86	Cerekvice nad Loučnou, Dolní Újezd, Litomyšl 4x, Lubná – Sebranice, Morašice, Sloupnice, Trstěnice
Počet středních škol:	4	2,86	-
obory gymnázií	1	2,86	Gymnázium Aloise Jiráska
obory středních odborných škol a praktických škol	3	2,86	Střední škola zahradnická a technická Litomyšl, VOŠ pedagogická a SPgŠ Litomyšl, Soukromá SOŠ TRADING CENTRE s.r.o. Litomyšl. V ORP Litomyšl se nenachází praktické školy.
obory středních odborných učilišť a odborných učilišť'	0	0	Střední škola zahradnická a technická Litomyšl vyučuje v současné době šest učňovských oborů.
Počet základních uměleckých škol	4	5,71	Soukromá základní umělecká škola, o.p.s., Litomyšl, Základní umělecká škola B. Smetany Litomyšl, Základní umělecká škola Dolní Újezd, Výtvarné studio Dolní Újezd – soukromá ZUŠ, o.p.s.
Počet konzervatoří	0	0	-
Počet jazykových škol	0	0	V Litomyšli působí dvě jazykové agentury – Lira a AKAIA.
Počet vyšších odborných škol	1	2,86	VOŠ pedagogická a SPgŠ Litomyšl
Počet vysokých škol	1	2,86	Univerzita Pardubice – Fakulta restaurování Litomyšl

Základní legislativa:

- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 562/2004 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím školského zákona, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- Vyhlášky ke školskému zákonu
- Vyhlášky k zákonu o pedagogických pracovnících
- Ostatní vyhlášky
- Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole)
- Zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, v platném znění
- Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zařízení), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, ve znění pozdějších předpisů

Popis základního a předškolního vzdělávání správního obvodu

Škola patří k důležité vybavenosti obce, která působí na stabilitu obyvatel a sociální soudržnost ve venkovském prostoru. Celkem je dnes v ORP evidováno 22 mateřských škol, z toho 3 v Litomyšli.

Ve správním území jsou evidovány základní školy v 15 obcích. Plně organizované základní školy jsou v obcích Cerekvice nad Loučnou, Dolní Újezd, Litomyšl (kde jsou 4 základní školy, 1 speciální základní škola), Morašice, Sloupnice a Trstěnice a ve zbývajících 9 obcích (Budislav, Čistá, Janov, Lubná, Makov, Němčice, Osík, Sebranice a Vidlatá Seč) je základní škola pouze s prvním stupněm. Pro mimoškolní aktivity dětí slouží v Litomyšli Středisko volného času a Základní umělecká škola Bedřicha Smetany, Soukromá základní umělecká škola, o.p.s., v Dolním Újezdě a Základní umělecká škola Dolní Újezd a Výtvarné studio Dolní Újezd – soukromá základní umělecká škola, o. p. s.

Tab. č.3 Definice správního obvodu z pohledu předškolního a základního vzdělávání:

Skupina obcí s počtem obyvatel pro správní obvod Litomyšl	do 199	200 až 499	500 až 999	1 000 až 1 999	2 000 až 4 999	5 000 až 9 999	10 000 až 19 999	20 000 až 49 999	50 000 až 99 999	nad 100 000	Celkem
2005/2006–2019/2020											
Počet obcí	13	10	7	4	0	0	1	0	0	0	35
Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň	0	0	2	0	0	0	4	0	0	0	7
Počet ZŠ – jen 1. stupeň	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	3
Počet MŠ	2	4	3	4	0	0	3	0	0	0	16
Gymnázia	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ atd.)	0	2	3	3	0	0	0	0	0	0	7
Počet jiných zařízení	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Zdroj: ČSÚ

V tabulce č.3 popisujeme situaci v roce 2019/2020. Úplné školy jsou v Cerekvici nad Loučnou, Dolním Újezdě, v Litomyšli, Morašicích, Lubné, Trstěnici a Sloupnici. Pouze první stupeň se nachází v obcích Janov, Osík a Vidlatá Seč.

První stupeň ZŠ a MŠ je v obcích Němčice, Budislav, Čistá a Makov. Samostatné MŠ se nachází ve více než polovině obcí. Na území ORP Litomyšl je jedno gymnázium. Od roku 2020 se nově sloučila Základní škola Dolní Újezd s mateřskou školou Dolní Újezd.

Od školního roku 2014/2015 vzniklo v Litomyšli odloučené pracoviště soukromé plně organizované Základní školy Mozaika, o.p.s., Rychnov nad Kněžnou. Od 1. 9. 2016 skončilo a místo něho vznikla samostatná Základní škola Školamyšl Litomyšl.

Tab. č. 4 Počty škol/školských zařízení v jednotlivých obcích ORP Litomyšl:

	Celkem ředitelství	Z toho						
		MŠ	ZŠ	ZUŠ	SVČ	ZŠ speciální / se speciálními třídami	MŠ speciální / se speciálními třídami	Gymnázia
Celkem škol	39	22	17	4	1	1	1	1
Benátky	1	1	0	0	0	0	0	0
Bohuňovice	0	0	0	0	0	0	0	0
Budislav	1	1	1	0	0	0	0	0
Cerekvice nad Loučnou	2	1	1	0	0	0	0	0
Čistá	1	1	1	0	0	0	0	0
Desná	1	1	0	0	0	0	0	0
Dolní Újezd	3	1	1	2	0	0	0	0
Horky	0	0	0	0	0	0	0	0

Horní Újezd	1	1	0	0	0	0	0	0
Chmelík	0	0	0	0	0	0	0	0
Chotěnov	0	0	0	0	0	0	0	0
Chotovice	0	0	0	0	0	0	0	0
Janov	2	1	1	0	0	0	0	0
Jarošov	1	1	0	0	0	0	0	0
Litomyšl	12	3	4	2	1	1	0	1
Lubná	1	1	1	0	0	0	0	0
Makov	1	1	1	0	0	0	0	0
Morašice	2	1	1	0	0	0	0	0
Němčice	1	1	1	0	0	0	0	0
Nová Sídla	0	0	0	0	0	0	0	0
Nová Ves u Jarošova	0	0	0	0	0	0	0	0
Osík	2	1	1	0	0	0	0	0
Poříčí u Litomyšle	0	0	0	0	0	0	0	0
Příluka	1	1	0	0	0	0	0	0
Řídký	0	0	0	0	0	0	0	0
Sebranice	1	1	0	0	0	0	0	0
Sedliště	1	1	0	0	0	0	0	0
Sloupnice	2	1	1	0	0	0	0	0
Strakov	0	0	0	0	0	0	0	0

Suchá Lhota	0	0	0	0	0	0	0	0
Trstěnice	1	1	1	0	0	0	0	0
Tržek	0	0	0	0	0	0	0	0
Újezdec	0	0	0	0	0	0	0	0
Vidlatá Seč	1	0	1	0	0	0	0	0
Vlčkov	0	0	0	0	0	0	0	0

Zdroj: Výkazy MŠMT, výroční zprávy, webové stránky obcí

Na území ORP Litomyšl se nachází 22 mateřských škol, a to v obcích Benátky, Budislav, Cerekvice nad Loučnou, Čistá, Desná, Dolní Újezd, Horní Újezd, Janov, Jarošov, Litomyšl, Lubná, Makov, Morašice, Němčice, Osík, Příluka, Sebranice, Sedliště, Sloupnice, Trstěnice.

Další stupeň vzdělávání představuje 17 základních škol, z toho je 10 základních škol úplných a 7 neúplných. Základní školy jsou v Budislavi, Cerekvici nad Loučnou, Čisté, Dolním Újezdě, Janově, Litomyšli, Lubné, Makově, Morašicích, Němčicích, Osíku, Sloupnicí, Trstěni a ve Vidlaté Seči.

V regionu se nachází 4 ZUŠ, z toho 2 jsou státní (Litomyšl a Dolní Újezd) a 2 soukromé (Litomyšl a Dolní Újezd). Středisko volného času je v ORP jedno a nachází se v Litomyšli. V regionu je jedna speciální základní škola, která je také umístěna v Litomyšli. V Litomyšli je jedna ZUŠ provozována soukromou osobou, vyučující hru na hudební nástroje. V Dolním Újezdě je soukromou osobou provozováno výtvarné studio.

Od školního roku 2014/2015 vzniklo v Litomyšli odloučené pracoviště soukromé plně organizované Základní školy Mozaika, o.p.s., Rychnov nad Kněžnou. Od 1. 9. 2016 skončilo a místo něho vznikla samostatná soukromá Základní škola Školamyšl Litomyšl.

Na území ORP Litomyšl se nenachází žádné školské zařízení, které by bylo spravováno církví.

Tab. č. 5 Pracovníci ve školství v ORP:

Typ školy, zařízení	Průměrný přeypočtený počet pracovníků		
	Celkem	z toho	
		pedagogů	Nepedagogů
2019			
mateřské školy	128,318	91,9	36,418
základní školy	226,201	180,2	46,001
základní umělecké školy	41,608	37,583	4,025
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	0	0	0
školní družiny a kluby	27,72	27,72	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	5,35	3,85	1,5
zařízení školního stravování	57,4	0	57,4
Celkem rok 2019	478,085	342,291	135,794

Od roku 2005 se postupně zvyšuje průměrný přeypočtený počet pedagogů v mateřských školách a nyní i v základních školách.

3.1.3.1.1 Základní vzdělávání

Tab. č.6 Počet ZŠ za ORP Litomyšl:

	Počet základních škol		
	Celkem	úplné	Neúplné
2005/2006–2017/2018			
Obec	16	9	7
Kraj	0	0	0
Církev	0	0	0
Soukromá ZŠ	1	1	0
Celkem	17	10	7

Zdroj: Výroční zpráva školy, Výkazy MŠMT (M3)

Tab. č. 7 Počet neúplných ZŠ v jednotlivých obcích ORP Litomyšl:

	Počet škol celkem	Z toho					
		jednotřídní	dvoutřídní	trojřídní	čtyřřídní	pětřídní	vicetřídní
Celkem škol	7	0	0	0	0	0	0
Budislav	1	0	1	0	0	0	0
Cerekvice nad Loučnou	0	0	0	0	0	0	0
Čistá	1	0	0	1	0	0	0
Dolní Újezd	0	0	0	0	0	0	0

Janov	1	0	0	1	0	0	0
Litomyšl	0	0	0	0	0	0	0
Lubná	0	0	0	0	0	0	0
Makov	1	1	0	0	0	0	0
Morašice	0	0	0	0	0	0	0
Němčice	1	0	0	0	1	0	0
Osík	1	0	0	0	1	0	0
Sloupnice	0	0	0	0	0	0	0
Trstěnice	0	0	0	0	0	0	0
Vidlatá Seč	1	0	1	0	0	0	0

Zdroj: Výroční zpráva školy, data u zřizovatele

Základní školy zřizované v ORP Litomyšl

Tab. 8 Vývoj počtu ZŠ, počtu žáků a pedagogů v obvodu ORP:

Školní rok	počet ZŠ	počet běžných tříd	počet speciálních tříd	počet žáků	úv. pedag.	počet žáků na 1 pedag.	počet žáků na třídu	počet žáků na školu
2019/2020	17	130	0	2510	180,2	13,93	19,31	147,65
2018/2019	17	129	0	2488	175,1	14,21	19,29	146,35
2017/2018	17	125	0	2443	169,6	14,40	19,54	143,71
2016/2017	17	124	0	2441	168,7	14,48	19,69	143,94
2015/2016	17	122	0	2447	168,6	14,51	20,06	151,31
2014/2015	17	120	0	2384	164,5	14,49	19,87	140,24
2013/2014	16	119	0	2326	161,5	14,40	19,55	145,38
2012/2013	16	118	0	2311	175,4	13,18	19,58	144,44
2011/2012	16	119	0	2282	175,6	12,00	19,18	142,63
2010/2011	16	122	0	2296	174,4	13,17	18,82	143,5
2009/2010	16	123	0	2340	174,5	13,41	19,02	146,25
2008/2009	16	123	0	2440	177,7	13,73	19,84	152,5
2007/2008	16	131	0	2521	182	13,85	19,24	157,56
2006/2007	16	131	0	2631	188,1	13,99	20,08	164,44
2005/2006	16	134	0	2725	191,5	14,23	20,34	170,31

Zdroj: Výkazy MŠMT (M3, P1-04)

Na území ORP Litomyšl se nenachází žádné církevní základní školy.

Tab. č. 9 Součásti základních škol v jednotlivých obcích ORP za rok 2019/2020:

	Počet základních škol celkem				
		ZŠ	MŠ	ŠD (ŠK)	ŠJ
Celkem	17	17	7	19	11
Benátky	0	0	0	0	0
Bohuňovice	0	0	0	0	0
Budislav	1	1	1	1	1
Cerekvice nad Loučnou	1	1	0	1	1
Čistá	1	1	1	1	1
Desná	0	0	0	0	0
Dolní Újezd	1	1	1	1	1
Horky	0	0	0	0	0
Horní Újezd	0	0	0	0	0
Chmelík	0	0	0	0	0
Chotěnov	0	0	0	0	0
Chotovice	0	0	0	0	0
Janov	1	1	0	1	1
Jarošov	0	0	0	0	0
Litomyšl	4	4	0	5	0
Lubná	1	1	1	1	1
Makov	1	1	1	1	1

Morašice	1	1	0	2	0
Němčice	1	1	1	1	1
Nová Sídla	0	0	0	0	0
Nová Ves u Jarošova	0	0	0	0	0
Osík	1	1	0	1	0
Poříčí u Litomyšle	0	0	0	0	0
Příluka	0	0	0	0	0
Řídký	0	0	0	0	0
Sebranice	0	0	0	0	0
Sedliště	0	0	0	0	0
Sloupnice	1	1	0	1	1
Strakov	0	0	0	0	0
Suchá Lhota	0	0	0	0	0
Trstěnice	1	1	1	1	1
Tržek	0	0	0	0	0
Újezdec	0	0	0	0	0
Vidlatá Seč	1	1	0	1	1
Vlčkov	0	0	0	0	0

Zdroj: Výkazy MŠMT (M3), weby zřizovatelů

Na území ORP se nachází sedmnáct základních škol. Šest mateřských škol je součástí ZŠ. Každá ze základních škol má zřízenou školní družinu nebo školní klub.

Tab.č. 10 Počty tříd a žáků v ZŠ ve školním roce 2019/2020 v ORP Litomyšl:

	počet škol	počet tříd	počet žáků	průměrný počet žáků na školu	průměrný počet žáků na třídou
Celkem	17	139	2578	151,65	18,54
Budislav	1	2	16	16	8
Cerekvice nad Loučnou	1	9	207	207	23
Čistá	1	3	31	31	10,33
Dolní Újezd	1	16	330	330	20,63
Janov	1	3	39	39	13
Litomyšl	4	63	1269	284	23,18
Lubná	1	9	171	171	19
Makov	1	1	8	8	8
Morašice	1	7	133	133	19
Němcice	1	4	57	57	14,25
Osík	1	4	50	50	12,5
Sloupnice	1	9	146	146	16,55
Trstěnice	1	7	95	95	12,57
Vidlatá Seč	1	2	26	26	13

Zdroj: Výkazy MŠMT (M3), weby zřizovatelů

V sedmnácti základních školách v ORP Litomyšl je celkem 130 tříd s 2 510 žáky. Největší počet žáků se nachází v základních školách v Litomyšli a v Dolním Újezdě. Nejméně žáků pak bylo v Základní škole v Makově, kterou ve školním roce 2019/2020 navštěvuje osm žáků.

Tab. č.11 Počet úplných a neúplných ZŠ v ORP Litomyšl:

	Počet škol	Počet úplných škol	Počet neúplných škol
Celkem	17	10	7
Budislav	1	0	1
Cerekvice nad Loučnou	1	1	0
Čistá	1	0	1
Dolní Újezd	1	1	0
Janov	1	0	1
Litomyšl	4	4	0
Lubná	1	1	0
Makov	1	0	1
Morašice	1	1	0
Němčice	1	0	1
Osik	1	0	1
Sloupnice	1	1	0
Trstěnice	1	1	0
Vidlatá Seč	1	0	1

V ORP Litomyšl je deset úplných škol, tzn. škola má první i druhý stupeň (Cerekvice nad Loučnou, Dolní Újezd, čtyři v Litomyšli, Lubná, Morašice, Sloupnice a Trstěnice). Sedm škol je neúplných, tzn. škola má jen první stupeň (Budislav, Čistá, Janov, Makov, Němčice, Osik, Vidlatá Seč).

Tab. č. 12 Průměrný přeypočtený počet pracovníků ZŠ:

Školní rok	Celkem	Z toho	
		Pedagogů	Nepedagogů
2019/2020	227,156	180,2	46,956
2018/2019	221,101	175,1	46,001
2017/2018	219,886	175,032	44,854
2016/2017	232,907	187,625	45,282
2015/2016	222,954	177,084	45,87
2014/2015	214,089	170,589	43,5
2013/2014	208,473	166,083	42,39
2012/2013	210,789	167,814	42,975
2011/2012	214,508	166,143	48,365
2010/2011	219,307	169,718	49,589
2009/2010	218,357	167,771	50,586
2008/2009	224,747	173,062	51,685
2007/2008	228,249	176,708	51,541
2006/2007	226,333	174,554	51,779
2005/2006	227,906	176,425	51,481

Tab. č. 13 Údaje o pracovnících ZŠ v ORP Litomyšl za rok 2019/2020:

		Fyzické osoby	Přepočtení na plně zaměstnané	
		celkem	celkem	z toho ženy
Celkem pedagogové		216	180,2	150
vyučující	na 1. stupni	115	89	83,3
	na 2. stupni	111	91,2	66,7

Celkem pracuje na základních školách 180,2 přepočtených pracovníků. Z toho 89 je na 1. stupni a 91,2 na 2. stupni. Ženy, zejména na 1. stupni, tvoří většinu zaměstnanců školy. Na 2. stupni ženy tvoří 66,7 % z celkového počtu zaměstnanců.

Tab. č. 14 Ostatní pedagogičtí pracovníci škol v ORP Litomyšl rok 2019/2020:

		Fyzické osoby		Přepočtení na plně zaměstnané	
		Celkem	z toho ženy	celkem	z toho ženy
asistenti pedagoga	pro žáky se zdravotním postižením	72	66	46,72	42,36
	pro žáky se sociálním znevýhodněním	0	0	0	0
psychologové		1	1	0,5	0,5
speciální pedagogové		1	1	0,5	0,5
výchovní poradci		11	11	-	-

Zdroj: Výkazy MŠMT (P1-04)

Školy zaměstnávají 72 asistentů pedagoga pro žáky se zdravotním postižením.

Tuto profesi téměř ve všech případech zastávají ženy, ale i tady se projevuje trend, že se místa obsazují muži. Žádná škola nezaměstnává asistenta pedagoga pro žáky se sociálním znevýhodněním. Jeden psycholog a speciální pedagog působí na Základní škole Litomyšl, Zámecká 496.

Tab. č. 15 Počet absolventů ZŠ v ORP Litomyšl:

Žáci, kteří ukončili školní docházku	2005 /2006		2006 /2007		2007 /2008		2008 /2009		2009/ 2010		2010 /2011		2011 /2012	
	běžné říčky	speciální												
v 1. – 5. ročníku	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
v 6. ročníku	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
v 7. ročníku	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	2	0	0	0
v 8. ročníku	6	0	7	0	3	0	8	0	9	0	11	0	6	0
v 9. ročníku	321	0	333	0	317	0	313	0	307	0	249	0	267	0
v 10. ročníku	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Žáci, kteří přešli do SŠ														
z 5. ročníku	28	0	23	0	31	0	28	0	24	0	33	0	23	0
ze 7. ročníku	1	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
žáci 1. r. s dod. odkladem PSD	11	0	0	0	1	0	2	0	0	0	1	0	0	0

Zdroj: Výkazy MŠMT (M3)

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
--	------	------	------	------	------	------	------	------

Žáci, kteří ukončili školní docházku	/2013		/2014		/2015		/2016		/2017		/2018		/2019		/2020	
	běžné třídy	speciální třídy														
v 1. – 5. ročníku	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
v 6. ročníku	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
v 7. ročníku	0	0	1	0	1	0	1	0	2	0	1	0	4	0	4	0
v 8. ročníku	6	0	5	0	6	0	8	0	5	0	3	0	5	0	6	0
v 9. ročníku	240	0	235	0	229	0	222	0	228	0	237	0	221	0	202	0
v 10. ročníku	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Žáci, kteří přešli do SŠ																
z 5. ročníku	27	0	25	0	29	0	30	0	29	0	20	0	24	0	30	0
ze 7. ročníku	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
žáci 1. r. s dod. odkladem PŠD	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Zdroj: Výkazy MŠMT (M3)

Žáci ve většině případů končí povinnou školní docházku v deváté třídě. Počet žáků odcházejících v osmém ročníku se pohybuje od tří do jedenácti. Základní školy se potýkají s úbytkem žáků, kteří odchází na osmiletá gymnázia.

Tab. č. 16 Přehled škol pro žáky se speciálním vzdělávacím potřebami v ORP:

	Celkem	Z toho zřízené			
		krajem	obcí	církví	Soukromé
Ředitelství celkem	1	0	1	0	0
mateřská škola pro děti se zdravotním postižením	0	0	0	0	0

mateřská škola při zdravotnickém zařízení	0	0	0	0	0
základní škola pro žáky se zdravotním postižením	0	0	0	0	0
základní škola při zdravotnickém zařízení	0	0	0	0	0
základní škola praktická	0	0	0	0	0
základní škola speciální	1	1	0	0	0
přípravný stupeň základní školy speciální	0	0	0	0	0

Zdroj: Statistická ročenka školství, Výkazy MŠMT (R13-01), webové stránky zřizovatelů, výroční zprávy škol

Zřizovatelem Speciální základní školy Litomyšl je Pardubický kraj a její součástí je:

- základní škola praktická
- základní škola speciální
- přípravný stupeň základní školy speciální
- školní družina

Tab. č.17 Popis ZŠ v ORP Litomyšl za školní rok 2019/2020:

Název ZŠ	Obec	Kapacita	Počet žáků	Volná místa
Celkem za ORP		3834	2578	1256
Základní škola a Mateřská škola Budislav, okres Svitavy	Budislav	60	16	44
Základní škola Cerekvice nad Loučnou, okres Svitavy	Cerekvice	250	207	43
Základní škola a Mateřská škola Čistá, okres Svitavy	Čistá	60	31	29

Základní škola Dolní Újezd, okres Svitavy	Dolní Újezd	552	330	22
Základní škola Janov, okres Svitavy	Janov	60	39	21
Základní škola Litomyšl, T.G.Masaryka 1145, okres Svitavy	Litomyšl	450	294	156
Základní škola Litomyšl, U Školek 1117, okres Svitavy	Litomyšl	420	316	104
Základní škola Litomyšl, Zámecká 496, okres Svitavy	Litomyšl	619	591	28
ZŠ Školomyšl, pracoviště Litomyšl	Litomyšl	68	68	0
Základní škola Lubná – Sebranice a Mateřská škola Lubná	Lubná	350	171	179
Základní škola a mateřská škola Makov, okres Svitavy	Makov	30	8	22
Masarykova základní škola Morašice, okres Svitavy	Morašice	240	133	107
Základní škola a mateřská škola Všechnálek, Němčice 114	Němčice	70	57	13
Základní škola Osik, okres Svitavy	Osik	100	50	50
Základní škola Sloupnice	Sloupnice	220	146	74
Základní škola a mateřská škola Trstěnice, okres Svitavy	Trstěnice	250	95	155
Základní škola, Vidlatá Seč, okres Svitavy	Vidlatá Seč	50	26	24

Zdroj: Výkazy MŠMT (R13-01, M3), webové stránky, popř. výroční zprávy škol.

Kapacita škol je stanovována zřizovatelem. Kapacita škol v ORP Litomyšl je 3 834. Povinnou školní docházku splňuje 2 578 žáků. Z rozdílu je tedy patrné, že volných míst je 1 256.

Tab. č.18 Očekávaný vývoj počtu žáků ve správním obvodu ORP Litomyšl:

Počet žáků správního obvodu	Počet	Volná místa (kapacita – počet žáků)	Počet žáků / kapacita v %
Kapacita všech ZŠ k 30. 9. 2019	3834	----	----
Známý nárůst nebo úbytek kapacity k 30. 9. 2018	-100	----	----
Známý nárůst nebo úbytek kapacity k 30. 9. 2023	-200	----	----
Počet žáků k 30. 9. 2019	2 578	1 256	67,24
Předpoklad ke konci roku 2018	2 100	1 400	66,7
Předpoklad ke konci roku 2023	2 000	1 390	69,5

Zdroj: Výkazy MŠMT (R13-01), ČSÚ

Českým statistickým úřadem (ČSÚ) byla poskytnuta data za Pardubický kraj, kde neexistuje výhled pro menší územní jednotku, než je kraj. Podle údajů odboru školství a sociální péče v Litomyšli, kde evidují zápisy dětí do ZŠ, bude pro rok 2019 kapacita škol dostatečná. Dle statistických údajů bude mít celkový počet dětí dosahující věku šest let klesající tendenci (zdroj: Projekce obyvatelstva v krajích ČR do roku 2050). Dle projekce obyvatelstva v krajích ČR do roku 2050 je zřejmé, že bude v kraji v roce 2018 celkem 5 315 dětí ve věku šesti let a v roce 2023 již jen 5 034 dětí.

Tab. č. 19 Finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu na přímé výdaje ve školství školám a školským zařízením ORP Litomyšl v tis. Kč:

Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
mzdové prostředky celkem	102 072	104 127	103 149	104 591	103 129	111 437	113 417	116 284	117 137	127 607	143 430	155 404	187 750	185 388	
z toho	platy	101 683	103 667	102 571	103 949	102 245	110 552	112 561	115 192	115 902	126 549	142 186	154 032	186 671	184 309
	ostatní osobní náklady	389	460	578	642	884	885	856	109 200	1 235	1 058	1 244	1 372	1 079	1 079
	související odvody a ostatní neinvestiční výdaje	40 471	40 690	39 676	39 284	37 899	40 344	42 572	43 781	44 127	48 588	5489 6	58 939	70 754	69 900
	neinvestiční výdaje celkem	142 543	144 817	142 825	143 875	141 028	151 781	155 989	160 065	161 264	176 195	198 327	214 343	258 504	255 288

Dle tabulky je zřejmé, že mezi lety 2007 a 2019 se zvedly jak platy, tak i ostatní osobní náklady. Celkem tedy dochází k nárůstu i u celkových neinvestičních nákladů.

3.1.3.1.2 Předškolní vzdělávání

Mateřské školy v ORP Litomyšl jsou zřizovány obcemi. Od roku 2005 se počet běžných tříd zvýšil z 34 na 45. Tento stav je způsoben nárůstem počtu dětí, kdy v roce 2005 lze ve třídách mateřských škol zaznamenat 884 dětí, v roce 2019 celkem 1026 dětí.

Tab. č. 20 MŠ v ORP zřizované obcí:

Školní rok	Počet MŠ	Samost. MŠ	Běžné tridy /speciál. tridy	Počet dětí	Úvazek pedag.	Počet dětí na jeden úvazek	Počet dětí na třídu	Počet dětí na školu
2019/2020	22	16	45	1026	91,9	11,16	22,8	46,64
2018/2019	22	16	44	995	80,5	12,36	22,61	45,23
2017/2018	22	16	44	990	78	12,69	22,5	45
2016/2017	22	16	43	996	77,7	12,82	23,16	45,27
2015/2016	22	16	43	1008	78,1	12,91	23,44	45,81
2014/2015	22	16	44	1020	78,7	12,96	23,18	46,36
2013/2014	22	16	43	1017	76,8	13,24	23,65	46,23
2012/2013	22	16	41	1005	76,1	13,2	24,5	45,7
2011/2012	22	16	41	997	75	13,3	24,3	45,3
2010/2011	22	16	39	914	72,6	12,6	23,4	41,5
2009/2010	22	16	34	923	69,7	13,2	27,1	42,0
2008/2009	22	16	33	915	68,5	13,4	27,7	41,6
2007/2008	22	16	34	881	67,3	13,1	25,9	40,0
2006/2007	22	16	33	879	65,8	13,4	26,6	40,0
2005/2006	22	16	34	884	68,4	12,9	26	40,2

Zdroj: Výkazy MŠMT (S1-01, P1-04, R13-01), data u zřizovatele

Od roku 2005 do roku 2019 se nezměnil počet mateřských škol, kterých je stále 22, z toho 16 MŠ je samostatných. Od roku 2015 však začíná pokles přihlášených dětí a s tím

související pokles tříd. Až v roce 2019 se tento trend zastavil. Ale i tak v ORP nevzniká situace, kdy by dítě nebylo přijato do školky z kapacitních důvodů. Školky naopak začínají přijímat děti mladší tří let.

Tab. 21 Údaje o pedagogických pracovnících v MŠ v ORP:

Školní rok	Celkem	Průměrný přeypočtený počet pracovníků	
		z toho	
		Pedagogů	Nepedagogů
2019/2020	127,918	91,5	36,418
2018/2019	107,88	80,5	27,38
2017/2018	114,796	87,448	28,803
2016/2017	112,223	81,244	30,979
2015/2016	110,577	80,85	29,727
2014/2015	108,496	82,116	26,38
2013/2014	105,812	79,202	26,61
2012/2013	102,746	77,629	25,117
2011/2012	100,847	76,398	24,449
2010/2011	97,823	73,121	24,702
2009/2010	92,717	69,727	22,99
2008/2009	93,422	70,192	23,23
2007/2008	91,639	68,16	23,479
2006/2007	92,75	68,282	24,468
2005/2006	92,492	68,732	23,76

Nárůst počtu pracovníků je úměrný nárůstu počtu dětí ve školách.

Tabulka č.22 Pedagogičtí pracovníci v MŠ zřizovaných obcemi:

Školní rok	Přeypočtení pedagogové	z toho: nekvalifikovaní	% nekvalifikovaných
	Celkem		
2019/2020	91,9	0,5	0,54
2018/2019	80,5	0,5	0,62
2017/2018	78	0	0
2016/2017	77,7	1	1,28 %
2015/2016	78,1	2,8	3,59 %
2014/2015	78,7	4,5	5,72 %
2013/2014	76,8	2,4	3,13 %
2012/2013	76,1	3,5	4,60 %
2011/2012	75	1,4	1,87 %
2010/2011	72,6	1,2	1,65 %
2009/2010	69,7	1,3	1,87 %
2008/2009	68,5	2,2	3,21 %
2007/2008	67,3	2,9	4,31 %
2006/2007	65,8	3,2	4,86 %
2005/2006	68,4	3,1	4,53 %

Zdroj: Výroční zpráva školy, Výkazy MŠMT (R13-01)

Od roku 2005 můžeme zaznamenat nárůst počtu přeypočtených pedagogů.

Tab. č. 23 Přehled MŠ v ORP v školním roce 2019/2020:

Název MŠ	Obec	Kapacita	Počet žáků	Volná místa
Celkem		1192	1032	160
Mateřská škola Cerekvice nad Loučnou, okres Svitavy	Cerekvice	56	51	5
Mateřská škola Dolní Újezd, okres Svitavy	Dolní Újezd	82	79	3
Mateřská škola Horní Újezd, okres Svitavy	Horní Újezd	28	23	5
Mateřská škola Janov, okres Svitavy	Janov	52	44	8
Mateřská škola Benátky, okres Svitavy	Benátky	20	20	0
Mateřská škola Osík, okres Svitavy	Osík	40	40	0
Mateřská škola Desná, okres Svitavy	Desná	35	35	0
Mateřská škola Jarošov, okres Svitavy	Jarošov	25	25	0
Mateřská škola Sedliště, okres Svitavy	Sedliště	35	23	12
Mateřská škola Morašice, okres Svitavy	Morašice	60	43	17
Mateřská škola Sebranice, okres Svitavy	Sebranice	45	45	0
Základní škola a mateřská škola Trstěnice, okres Svitavy	Trstěnice	27	26	1
Základní škola a mateřská škola Makov, okres Svitavy	Makov	20	18	2
Základní škola a Mateřská škola Budislav, okres Svitavy	Budislav	30	13	17
Mateřská škola Sloupnice	Sloupnice	67	65	2
II. mateřská škola Litomyšl	Litomyšl	196	137	59
I. mateřská škola Litomyšl	Litomyšl	82	82	0
III. mateřská škola Litomyšl	Litomyšl	137	136	1
Základní škola a mateřská škola Všechnálek, Němčice 114	Němčice	40	40	0

Projekt „Místní akční plán rozvoje vzdělávání na území ORP Litomyšl II“
r.č.: CZ.02.3.68/0.0/0.0/17_047/0008614 je realizovaný a financován s podporou ESF, Operačního programu
výzkum, vývoj a vzdělávání a státního rozpočtu

Základní škola a Mateřská škola Čistá, okres Svitavy	Čistá	40	40	0
Základní škola Lubná – Sebranice a Mateřská škola Lubná	Lubná	50	25	25
Mateřská škola Příluka, okres Svitavy	Příluka	25	22	3

Zdroj: webové stránky obcí, zřizovatelů, weby jednotlivých škol, zřizovací listiny školy, výkazy MŠMT (S1-01)

Pro tuto tabulku byla použita data z rejstříku škol a školských zařízení. Při kapacitě 1192 míst je počet přijatých dětí 1032, v mateřských školách je tedy k dispozici 160 volných míst.

Tab. č. 24 Očekávaný vývoj počtu dětí v MŠ v ORP Litomyšl:

Počet dětí v MŠ ve správním obvodu	Počet	Volná místa (kapacita – počet žáků)	Počet žáků / kapacita v %
Kapacita všech MŠ k 30. 9. 2019	1 192	----	---
Známý nárůst nebo úbytek kapacity k 30. 9. 2018	-65	----	---
Známý nárůst nebo úbytek kapacity k 30. 9. 2023	-50	----	---
Počet dětí v MŠ k 30. 9. 2013	1 031	97	9,4
Předpoklad počtu dětí v MŠ ke konci roku 2018	1050	80	7,61
Předpoklad počtu dětí v MŠ ke konci roku 2023	1000	75	7,5

Zdroj: ČSÚ, webové stránky obcí, zřizovatelů, weby jednotlivých škol, zřizovací listiny školy, výkazy MŠMT (S1-01)

Českým statistickým úřadem (ČSÚ) nám byla poskytnuta data za Pardubický kraj, kdy neexistuje od ČSÚ výhled k menší územní jednotce, než je kraj. Z údajů odboru školství a sociální péče v Litomyšli, kde evidují zápis dětí do MŠ, předpokládají, že pro rok 2015 bude kapacita naplněna. Dle statistických údajů již od roku 2018 má celkový počet dětí dosahujících věku tří let klesající tendenci (Zdroj: Projekce obyvatelstva v krajích ČR do roku 2050). Dle projekce obyvatelstva v krajích ČR do roku 2050 je zřejmé, že bude v kraji v roce 2018 celkem 5 180 dětí ve věku tří let a v roce 2023 klesne počet dětí na 4 755 dětí. Z toho odvozujeme, že v ORP Litomyšl bude následovat tento trend snižujícího se počtu dětí.

Tab. č. 25 Počet zařízení v ORP Litomyšl pro péči o děti do 3 let (jesle a další formy):

Instituce	Rozsah věku dětí		Kapacita	
	od (v měsících)	do (v měsících)		
Celkem				
Litomyšl	Rodinné centrum Litomyšl	6	72	40

Zdroj: webové stránky zřizovatele

Rodinné centrum Litomyšl zaštiťuje provoz tzv. mini školky pro děti do tří let. Služba není dotovaná státem. V centru je zapsáno cca 40 dětí. Centrum nabízí variabilní hlídání a respektuje potřeby rodičů.

Tab. č. 26 Školní družiny a školní kluby v ORP Litomyšl:

ŠD a ŠK zřizované	Počet oddělení	Počet zapsaných učastníků		
		z 1. stupně	z 2. stupně	Celkem
2019/2020				
Krajem	0	0	0	0

Obcemi	32	870	43	913
Církví	0	0	0	0
Soukromou osobou	0	0	0	0
Celkem	32	870	43	913

Zdroj: Výkazy MŠMT (Z2-01)

Školní kluby neuvádějí oddělení. Vzhledem k tomu, že Základní škola Lubná – Sebranice provozuje v Lubné pouze druhý stupeň základní školy, nenachází se zde školní družina ani školní klub. Školní družiny se nachází v následujících obcích: Janov, Osík, Trstěnice, Dolní Újezd, Makov, Budislav, Cerekvice nad Loučnou, Litomyšl, Vidlatá Seč, Morašice, Speciální škola Litomyšl, Sloupnice, Němčice, Čistá, Lubná. Školní kluby se nachází v obcích Dolní Újezd, Litomyšl a Morašice. Ze zákona se navýšil maximální počet dětí ve školních družinách z 25 na 30.

Tab. č. 27 Pedagogičtí pracovníci ŠD, ŠK:

Školní rok	Průměrný přeypočtený počet pracovníků			Ostatní pracovníci	
	Fyzické osoby		Přeypočtené na plně zaměstnané	interní	
	Celkem	z toho ženy		externí	
2019/2020	40	38	24,2	0,2	0
2018/2019	38	37	23,8	0,2	0
2017/2018	39	36	25	0,2	0
2016/2017	32	30	23,7	0	0
2015/2016	39	36	27,1	0,1	0
2014/2015	36	35	25,5	0	0

2013/2014	32	30	23	0,4	0
2012/2013	31	29	22,9	0	0
2011/2012	31	29	22,5	0	0
2010/2011	29	28	21,8	0	0
2009/2010	30	29	21,9	0,1	2
2008/2009	30	28	21,8	0	2
2007/2008	31	29	22,4	0	1
2006/2007	32	31	23	0	0
2005/2006	29	28	23,3	0	0

Tab. č. 28 Údaje o pedagogických pracovnících ŠD a ŠK v ORP Litomyšl za rok 2019/2020:

ŠK a ŠD zřizované	Vychovatelé			Ostatní pedag. pracovníci		
	Interní		Externí	Interní		Externí
	fyzický stav	z toho ženy	fyzický stav	fyzický stav	z toho ženy	fyzický stav
Krajem	0	0	0	0	0	0
Obcemi	40	38	0	2	1	0
Církví	0	0	0	0	0	0
Soukromou osobou	1	1	0	0	0	0
Celkem	40	37	0	2	2	0

Zdroj: Výkazy MŠMT (Z2-01)

V ORP Litomyšl jsou ve školních klubech a školních družinách zaměstnáni pouze interní vychovatelé.

Tab. č. 29 Počet ZUŠ podle zřizovatelů dle obcí v ORP Litomyšl:

	Z toho zřizovaných		
	krajem	obcemi	jiným zřizovatelem
Celkem	0	2	2
Dolní Újezd	0	1	1
Litomyšl	0	1	1

Zdroj: Výkazy MŠMT (S24-01), weby zřizovatelů

V ORP Litomyšl se nachází čtyři základní umělecké školy. V Litomyšli působí Základní umělecká škola Bedřicha Smetany Litomyšl a Soukromá základní umělecká škola, o.p.s., v Litomyšli. Základní umělecká škola Bedřicha Smetany Litomyšl poskytuje vzdělání v jednotlivých uměleckých oborech (hudební obor, taneční obor, výtvarný obor a literárně dramatický obor) a připravuje žáky pro studium na středních školách uměleckého zaměření a na konzervatořích. Připravuje také žáky pro studium na vysokých školách s uměleckým zaměřením. Základní umělecká škola organizuje studium určené převážně pro žáky základních škol. Může též organizovat studium pro děti mateřských škol, středních škol a pro dospělé. Pracuje zde celá řada komorních hudebních skupin, dva pěvecké sbory, dechový orchestr a big band. Žáci a učitelé připravují tradičně pro veřejnost celou řadu koncertů, hudebních vystoupení, divadelních představení, tanečních vystoupení a výstav.

Od školního roku 2012/2013 škola začala vyučovat podle vlastního školního vzdělávacího programu (ŠVP), který motivačně nazvala „Proč bychom se netěšili do ZUŠ“ a který vystihuje hlavní vizi školy: Chceme, aby děti k nám do ZUŠ chodily rády, aby jim jejich vlastní umělecká činnost přinášela radost a aby se jim stala koníčkem na celý život.

Soukromá základní umělecká škola v Litomyšli vyučuje hru na housle. Ke studijnímu programu patří koncerty, kde každý žák předvede skladbu, kterou nastudoval.

Druhou obcí, ve které se nachází základní umělecká škola, je Dolní Újezd. Obec zde zřizuje Základní uměleckou školu Dolní Újezd a soukromý subjekt Výtvarné studio Dolní Újezd, o.p.s. Vzdělávací instituce nabízí výuku výtvarné výchovy předškolákům, dětem mladšího i staršího školního věku a středoškolákům. Připravuje žáky k talentovým zkouškám na střední a vysoké školy s výtvarným zaměřením. Žáci pracují v menších skupinách, pokud možno rozdělených podle věku. Mají k dispozici veškerý spotřební materiál a pomůcky (v ceně školného). Výsledky celoroční práce jsou prezentovány vždy na závěr školního roku na velké výstavě ve všech prostorách dolnoújezdské sokolovny.

Tab. č. 30 Údaje o pedagogických pracovnících ZUŠ v ORP Litomyšl:

	Pracovníci celkem	
	fyzické osoby	přepočtené osoby
Celkem	52	37,2
Dolní Újezd	23	14,7
Litomyšl	27	20,7

Zdroj: Výkazy MŠMT (P1-04)

Počty pracovníků v uměleckých školách v roce 2019/2020: ZUŠ B. Smetany (27), Soukromá základní umělecká škola, o.p.s. (1), ZUŠ Dolní Újezd (23), Výtvarné studio Dolní Újezd, o.p.s. (5).

Tab. č. 31 Přehled středisek volného času podle zřizovatele v ORP Litomyšl:

	Z toho zřizovaných		
	Krajem	obcemi	jiným zřizovatelem
Celkem	0	1	0
Litomyšl	0	1	0

Zdroj: Statistická ročenka MŠMT, weby zřizovatelů, výkazy MŠMT (Z15-01)

Středisko volného času v Litomyšli uskutečňuje zájmové vzdělávání dětí, mládeže, rodičů, popřípadě jiných fyzických osob v jejich volném čase.

Zájmové vzdělávání je uskutečňováno zejména těmito formami: příležitostnou výchovnou, vzdělávací zájmovou a tematickou rekreační činností (včetně příměstských táborů zpravidla vázaných na prázdninová období), pravidelnou výchovnou, vzdělávací a zájmovou činností, letní táborovou aktivitou mimo vlastní sídlo organizace, osvětovou činností včetně prevence sociálně patologických jevů.

Další funkcí střediska je nabídka spontánní zájmové a rekreační činnosti ve smyslu otevřeného zařízení přístupného jakémukoli zájemci o činnost nejen ve všední dny, ale částečně také o sobotách či nedělích a v době prázdnin.

Středisko spolupracuje se všemi typy škol ve městě a ve spádové oblasti, dále s místními institucemi (jako je např. regionální muzeum, městská knihovna), s neziskovými organizacemi a občanskými sdruženími. Těmto organizacím poskytuje jednak materiální zázemí a podle vlastních možností i odbornou metodickou pomoc.

Středisko volného času je příspěvková organizace, jejímž zřizovatelem je město Litomyšl.

Tab. č. 32 Střediska volného času zřizovaná obcemi v ORP Litomyšl:

	Počet zájmových útvarů (kroužků)	Počet účastníků				Celkem
		žáci, studenti VOŠ	děti	ostatní		
Celkem	64	639	81	24	744	
Litomyšl	64	639	81	24	744	

Zdroj: Statistická ročenka MŠMT, výkazy MŠMT (Z15-01)

Středisko volného času v Litomyšli čítá 64 kroužků. Zájemce si může vybrat kroužky z oblasti sportu a techniky, přírodovědy, estetiky, outdoorové aktivity. K dispozici jsou také kurzy pro dospělé. Celkem navštěvuje DDM 744 účastníků, z čehož převážnou část zájemců tvoří žáci, kterých je 639.

Tab. č. 33 Údaje o pracovnících SVČ v ORP Litomyšl:

	Pedagogičtí pracovníci				Ostatní pracovníci			
	Celkem	interní		externí	Celkem	interní		externí
		fyzický stav	přepoč. Stav	fyzický stav		fyzický stav	přepoč. stav	fyzický stav
Celkem	49	4	3,9	45	0	0	0	0
Litomyšl	49	4	3,9	45	0	0	0	0

Zdroj: Výkazy MŠMT (Z15-01)

Středisko volného času zaměstnává 49 pedagogických pracovníků. Celkem 45 pracovníků působí externě.

Tab. č. 34 Školní jídelny zřizované obcemi v ORP Litomyšl za školní rok 2019/2020:

	Počet ŠJ a výdejen	Počet stravovaných žáků	Z toho v		Cílová kapacita kuchyně
			MŠ	ZŠ	
Celkem	29	2307	1024	1283	3573
Benátky	1	20	20	0	20
Budislav	1	29	13	16	70
Cerekvice nad Loučnou	2	254	51	203	307
Čistá	2	71	40	31	155
Desná	1	35	35	0	35
Dolní Újezd	2	400	79	321	480
Horní Újezd	1	23	23	0	28
Janov	2	82	43	39	157
Jarošov	1	25	25	0	60
Litomyšl	3	354	354	0	610
Lubná	2	191	25	166	474
Makov	1	26	18	8	40
Morašice	1	174	46	128	270
Němčice	1	97	39	49	110
Osík	1	88	40	45	120
Příluka	1	22	22	0	25
Sebranice	1	45	45	0	50
Sedliště	1	24	24	0	35

Sloupnice	2	211	65	146	267
Trstěnice	1	119	26	93	160
Vidlatá Seč	1	26	0	26	100

Zdroj: Statistická ročenka školství MŠMT, výkazy MŠMT (Z17-01)

Jídelny při základních školách se nachází v obcích Cerekvice nad Loučnou a Vidlatá Seč.

Při mateřských školách jsou jídelny provozovány v obcích Cerekvice, Horní Újezd, Benátky, Osík, Desná, Jarošov, Sedliště, Morašice a Sloupnice.

Jídelny vařící pro základní a mateřské školy se nachází v obcích Trstěnice, Makov, Budislav, Němčice, Morašice, Dolní Újezd, Janov, Čistá a Lubná.

Školní výdejny jsou provozovány v obcích Sebranice, Čistá, Janov.

Jídelny základních škol v Litomyšli jsou provozovány společností Scolarest – zařízení školního stravování, spol. s r.o.

3.2 Specifická část analýzy

3.2.1 Uplatnění témat dle metodiky MAP v řešeném území

Dle závazné metodiky MŠMT byla v rámci jednání s pracovními skupinami řešena v souvislosti s realizací MAPI tato opatření:

Prioritní opatření MAP (oblasti rozvoje):

Předškolní vzdělávání a péče: dostupnost – inkluze – kvalita

Čtenářská a matematická gramotnost v základním vzdělávání

Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem

Doporučená opatření MAP (oblasti rozvoje):

Rozvoj podnikavosti a iniciativy dětí a žáků

Rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání (podpora zájmu, motivace a dovedností v oblasti vědy, technologií, inženýringu a matematiky)

Kariérové poradenství v základních školách

Průřezová a volitelná opatření MAP (oblasti rozvoje):

Rozvoj digitálních kompetencí dětí a žáků

Rozvoj kompetencí dětí a žáků pro aktivní používání cizího jazyka

Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků

Rozvoj kulturního povědomí a vyjádření dětí a žáků

Investice do rozvoje kapacit základních škol

Aktivity související se vzděláváním mimo OP VVV, IROP a OP PPR

V oblasti školství byla poté dále definována oblast Rozvoje lidských zdrojů – viz řešená oblast č.6 a oblast Zájmového vzdělávání a volnočasových aktivit – viz řešená oblast č. 7. Tato opatření (dále jen oblasti rozvoje) vzešla z definovaných klíčových problémů v rámci jednání se členy pracovních skupin.

3.2.2 Analýza dotčených skupin v oblasti vzdělávání v řešeném území

Níže definované dotčené skupiny se např. v rámci členství v pracovních skupinách a v řídícím výboru přímo podílejí na vytváření návrhů a aktualizace MAP. Jsou účastníky celého procesu tvorby strategického dokumentu, který je s nimi průběžně konzultován. Jsou zjišťovány jejich připomínky, názory, postoje a stanoviska, které povedou až k finální podobě MAP a ke splnění realizace implementačních aktivit.

Veřejnost

Jedná se o zainteresovanou veřejnost na území ORP Litomyšl. Zástupci veřejnosti jsou členy řídícího výboru a mají možnost se přímo podílet na připomínkování a vytváření návrhů MAP. Zástupci veřejnosti jsou i členy PS pro rovné příležitosti.

Dále byla zpracována aktualizace identifikace dotčené veřejnosti, a to v rámci aktivity 2.1. V rámci aktivity 2.2 byl poté zpracován komunikační plán, jehož cílem je zajistit informovanost všech aktérů a široké veřejnosti o jednotlivých dílčích výstupech společného plánování zpracovaném SR MAP. Tyto dokumenty jsou dle potřeby aktualizovány.

Zástupci veřejnosti mají také k dispozici podklady pro aktualizaci analytické části, k aktualizaci strategického rámce, výstupy z jednání pracovních skupin k doporučení pro aktualizaci a tvorbu akčního plánu atd. Stali se tak účastníky celého procesu aktualizace/tvorby strategického dokumentu, který je s nimi průběžně konzultován, jsou zjišťovány jejich připomínky, názory, postoje a stanoviska, které povedou až k finální podobě MAP a je zachován princip zapojení dotčené veřejnosti do plánovacích procesů. Dále probíhají workshopy s rodiči pod vedením odborníků v tématech rozvoje kvalitního inkluzivního vzdělávání a nerovností ve vzdělávání za přítomnosti odborníka.

O projektu je široká veřejnost informována také prostřednictvím zřízeného facebookového profilu, který byl založen na začátku zahájení realizace projektu. Probíhá tak průběžné informování o realizaci a dále o dílčích a finálních výstupech projektu. Informace o MAP je také zveřejňována v místních médiích minimálně 4x ročně a pro propagaci je využito i místní medium – zpravodaj LILIE. K informování veřejnosti je realizováno setkání s novináři.

Projekt přinese zvýšení informovanosti o aktivitách různých subjektů v oblasti vzdělávání v území a prohloubení spolupráce mezi nimi, což přispěje ke zvýšení kvality ve vzdělávání a tím k rozvoji kompetencí pro osobní a pracovní život.

Pedagogičtí pracovníci škol a školských zařízení včetně vedoucích pedagogických pracovníků

Vedoucí pracovníci z 37 zapojených škol dle IZO, kteří souhlasili se zapojením do projektu, jsou do projektu zapojeni v rámci aktivity 2.7., kdy dochází k přenosu reálných potřeb školy do plánování aktivit a prioritních témat MAP. Tito pracovníci tvořili v rámci MAPI samostatnou PS a vybraní lídři z jejich řad jsou součástí řídícího výboru MAP.

Dále jsou vybraní lídři součástí PS financování a podílejí se na plánování nákladů a identifikaci zdrojů pro realizaci plánovaných aktivit – aktivně se podílejí na procesu plánování v území a aktualizaci dokumentace MAP v podaktivitě 2.8.

Dále jsou součástí PS rovné příležitosti a mají mít tak na starosti posouzení, zda jsou navržené aktivity v akčních plánech v souladu se zásadou rovných příležitostí a selektivnosti vzdělávacího systému a uvnitř škol – aktivně se podílejí na procesu plánování v území a aktualizaci dokumentace MAP v podaktivitě 2.8.

Pedagogičtí pracovníci z 37 škol dle IZO, které se zapojili do projektu, tvořili v rámci MAPI samostatné PS (ZŠ, MŠ). Z jejich řad vybraní lídři jsou součástí tematických pracovních skupin MAP II. Někteří jsou také členy řídícího výboru. V rámci zřízených pracovních skupin a řídícího výboru se tak přímo podílejí na vytváření aktualizací dokumentu MAP

a vytváření návrhů – aktivně se podílejí na procesu plánování v území a aktualizaci dokumentace MAP v podaktivitě 2.8.

Výše zmínění jsou o průběhu projektu, o jeho aktivitách a výstupech informování na základě komunikační strategie, v rámci, které je k předávání informací využito několika komunikačních kanálů, např. internetové stránky projektu, facebookové stránky projektu, místního tisku apod.

V rámci Implementační aktivity č.4 jsou poté podpořeni v rozvoji ČG a MG a v rozvoji polytechnického vzdělávání.

Děti a žáci

Tato cílová skupina je významná tím, že je přímým příjemcem a současně uživatelem vzdělávání a je tímto projektem přímo podpořena. Jedná se o děti a žáky z 37 škol a školských zařízení zapojených do realizace projektu. Díky nastavenému komunikačnímu plánu a procesu šíření výstupů se i děti a žáci stali účastníky celého procesu tvorby strategického dokumentu, který mohou průběžně konzultovat, podávat připomínky, názory, postoje a stanoviska, které RT bude brát na zřetel při zpracování finální podoby MAP.

V rámci Implementační aktivity č.4 jsou děti a žáci podpořeni přímo nebo nepřímo realizovanými aktivitami spolupráce:

Realizace projektu přináší dětem a žákům motivující, bezpečné, podporující a komunikující prostředí ve školách i mimo školy pro učení se, rozvoj osobnosti a rozvoj osobního potenciálu každého dítěte a žáka a tím snížení šikany a diskriminace ve škole i mimo školu.

Rodiče dětí a žáků

Tato cílová skupina je významná tím, že je spíše nepřímým příjemcem a současně uživatelem vzdělávání prostřednictvím svých dětí.

Jedná se o rodiče dětí a žáků z 37 škol zapojených do projektu. Zástupci rodičů dětí a žáků těchto škol jsou členy řídícího výboru. Dále jsou v rámci konzultačního procesu informováni o všech fázích aktualizace/zpracování dokumentu MAP a mohou se podílet na vytváření návrhů MAP. Stali se tak účastníky celého procesu tvorby strategického dokumentu, který mají možnost průběžně konzultovat, podávat připomínky, názory, postoje a stanoviska, které bere RT na zřetel a které povedou až k finální podobě MAP. V rámci aktivity č. 2.13 a 2.14 se zástupci rodičů účastní workshopu na výměnu zkušeností a dalších formy podpory kapacit v tématech rozvoje kvalitativního inkluzivního vzdělávání.

V rámci implementační aktivity budou rodiče podpořeni přímo nebo nepřímo realizovanými aktivitami spolupráce.

Realizace MAP přináší rodičům více informací o příležitostech pro rozvoj dětí nejen ve škole, ale i mimo školu (neformální vzdělávání), možnost podpořit školu a větší zapojení do života školy, rozvoj kvalitního kariérového poradenství ve školách, které je nezbytným předpokladem pro správné směřování další vzdělávací dráhy žáka a platformu pro otevřenou komunikaci. Realizace projektu přinese rodičům dětí zvýšení informovanosti o aktivitách různých subjektů v oblasti vzdělávání v území, informace o prohloubení spolupráce s neziskovými subjekty a díky vzdělávání zohledňujícímu místní potřeby přinese zlepšení kvality ve vzdělávání a rozvíjení kompetence pro osobní a pracovní život.

Zaměstnanci veřejné správy a zřizovatelů škol působící ve vzdělávací politice

Jedná se o skupinu tzv. zadavatelů, tedy o jejich představitele a zaměstnance 37 subjektů a 25 zřizovatelů škol a školských zařízení působících ve vzdělávací politice škol zapojených do projektu. Vybraní zástupci jsou členy řídícího výboru a také členy pracovních skupin. Vybraný zástupce z řad zřizovatelů je součástí PS financování a podílí se tak na plánování nákladů a identifikaci zdrojů pro realizaci plánovaných aktivit. Aktivně se podílí na procesu plánování v území a aktualizaci dokumentace MAP v podaktivitě 2.8. Vybraní zástupci z řad zřizovatelů jsou součástí PS rovně příležitosti, a mají tak na starosti posouzení, zda jsou navržené aktivity v akčních plánech v souladu se zásadou rovných příležitostí a selektivnosti

vzdělávacího systému a uvnitř škol. Aktivně se podílí na procesu plánování v území a aktualizaci dokumentace MAP v podaktivitě 2.8. V rámci zřízených pracovních skupin a řídícího výboru se tak přímo významně podílí na vytváření návrhů MAP. Stali se tak účastníky celého procesu tvorby strategického dokumentu, který je s nimi průběžně konzultován, jsou zjišťovány jejich připomínky, názory, postoje a stanoviska, které povedou až k finální podobě MAP. V rámci podaktivity 2.2 proběhlo se zastupiteli informativní setkání ke kvalitě vzdělávání. Zřizovatelé dodávají svým zřízeným organizacím (školám) souhlasy se zařazením investičního záměru zřizované školy/investičních záměrů zřizovaných škol do SRMAP uzavřené před zařazením investičního záměru školy/škol před projednáním a schválením SR MAP Řídicím výborem MAP. V rámci podaktivity 2.13 Podpora znalostních kapacit se účastní workshopů, výměny zkušeností a dalších forem podpory kapacit v tématech rozvoje kvalitního inkluzivního vzdělávání. Projekt MAP přinese zřizovatelům možnost navázání a rozvoje spolupráce zřizovatelů na území MAP a příležitosti pro výměnu zkušeností, možnost vytváření společných postupů a metodik pro řízení škol a možnost využití dat MAP pro strategické plánování.

Pracovníci a dobrovolní pracovníci organizací působících v oblasti vzdělávání nebo asistenčních služeb a v oblasti neformálního a zájmového vzdělávání dětí a mládeže

Jedná se o pracovníky a dobrovolné pracovníky organizací působících v oblasti povinného vzdělávání a v oblasti neformálního a zájmového vzdělávání dětí a mládeže.

Tito pracovníci jsou členy řídícího výboru a mohou se tak přímo podílet na vytváření návrhů MAP. Stali se tak účastníky celého procesu tvorby strategického dokumentu, který je s nimi průběžně konzultován, jsou zjišťovány jejich připomínky, názory, postoje a stanoviska, které povedou až k finální podobě MAP.

V rámci MAPI byla zřízena samostatná PS, na zpracování dokumentu se aktivně podílelo cca 10 subjektů. Vybraní zástupci z řad PS jsou tak i nadále součástí PS pro rovné příležitosti a mají tak na starosti posouzení, zda jsou navržené aktivity v akčních plánech v souladu se

zásadou rovných příležitostí a selektivnosti vzdělávacího systému a uvnitř škol. Aktivně se podílejí na procesu plánování v území a aktualizaci dokumentace MAP v podaktivitě 2.8.

Pracovníci a dobrovolní pracovníci organizací působících v oblasti vzdělávání nebo asistenčních službách a v oblasti neformálního vzdělávání dětí a mládeže jsou o průběhu projektu, o jeho aktivitách a výstupech informováni na základě komunikační strategie, v rámci které je k předávání informací využito několika komunikačních kanálů, jako např. internetové stránky projektu, facebookové stránky projektu, místního tisku apod.

Projekt jim přinese informovanost o aktivitách různých subjektů v oblasti vzdělávání v území, spolupráci mezi formálním a neformálním vzděláváním – zvýšení důvěry, otevřenosť a inspirace pro ostatní, prohloubení spolupráce s neziskovými subjekty jak v oblasti vzdělávání, tak např. sociální oblasti, a tím dojde ke zvýšení kvality ve vzdělávání.

3.2.3 Analýza rizik v oblasti vzdělávání v řešeném území

Definice rizika je převzata z Metodiky přípravy veřejných strategií: Riziko je nebezpečí vzniku události, která může negativně ovlivnit dosažení stanovených cílů. Jedná se o budoucí událost, která má náhodnou povahu (tj. může, ale nemusí nastat a mít negativní dopad) a není ani nemožná, ani jistá. Riziko spojujeme s negativními vlivy, nepříznivými dopady a ztrátami a chápeme jej jako synonymum nebezpečí, hrozby, úskalí a nejistoty. Protipólem rizika je příležitost, která je spojována s příznivými vlivy a dopady.

Hodnocení významnosti rizik je založeno na hodnocení očekávané pravděpodobnosti výskytu jednotlivých rizik a jejich dopadu (materiálního i nemateriálního) na dosažení cílů strategie. Pravděpodobnost (v tabulce sloupec „P“) i dopad (v tabulce sloupec „D“) se hodnotí na škále 1 až 5. Hodnota 1 představuje velmi malý dopad (resp. velmi malou pravděpodobnost) a hodnota 5 velmi velký dopad (resp. velmi vysokou pravděpodobnost). Významnost rizika je součinem pravděpodobnosti a dopadu. Hodnota významnosti se pohybuje mezi hodnotou 1 a 25. Vlastníci průběžné jednotlivých rizik jsou osoby odpovědné za řízení a monitorování daného rizika (přehodnocování významnosti rizik a identifikace reálného výskytu dané rizikové události).

Tab. č. 35 Analýza rizik:

Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
	Pravděpodobnost (P)	Dopad (D)	V = P*D		
Finanční riziko					
Nedostatek financí na běžný provoz a opravy	2	2	4	Využití fondů EU a dotací. Meziobecní spolupráce.	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Nedostatek financí na investice a vybavení	4	4	16	Využití fondů EU a dotací. Využití nadacích fondů.	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Nedostatek financí na platy	2	3	6	Meziobecní spolupráce a solidarita. Zvyšování povědomí politiků na všech úrovních o této problematice.	Stát
Organizační riziko					
Špatné rozmístění ZŠ, MŠ v rámci území	1	4	4	Monitoring rozložení škol. Strategický plán rozvoje.	Obce daného území
Nedostatek dětí / příliš mnoho dětí (nepříznivý demografický vývoj)	1	1	1	Sledování dostupnosti škol, spolupráce mezi obcemi a zřizovateli.	Obce daného území
Rušení dopravních spojů zajišťujících dopravu dětí do a ze ZŠ, MŠ	2	2	4	Jiný způsob zajištění dopravy.	Obce, kraj
Nezájem či neochota obcí na spolupráci	3	3	9	Informační kampaně, kulaté stoly.	Obce daného území
Nevhodně stanovené normativy na ZŠ a MŠ ze strany kraje	2	2	4	Změna stanovení normativu.	Obce daného území
Právní riziko					

Změna legislativy, která povede k vynuceným investicím (např. zpřísňení hygienických předpisů)	2	2	4	Spolupráce s politiky na všech úrovních.	Obce daného území
Reformy, které zhorší podmínky pro výuku	2	3	6	Spolupráce s politiky na všech úrovních, vysvětlovací kampaně.	Obce daného území
Technické riziko					
Špatný technický stav budov ZŠ, MŠ	1	1	1	Využití fondů EU a dotací. Využití nadačních fondů.	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Zastaralé či nevyhovující vybavení	1	1	1	Posílení rozpočtu obce.	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Věcné riziko					
Prestiž školy	2	4	8	Zřizovatel.	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Nízká kvalita výuky (nedostatečná aprobovanost)	3	3	9	Přijetí kvalifikovaných pedagogů.	Konkrétní ZŠ, MŠ
Neochota rodičů o umístění dětí do konkrétní ZŠ, MŠ	2	4	8	Zánik školy.	Konkrétní ZŠ, MŠ
Personální rizika (aprobovanost, věk)	2	3	6	Nemožnost vzdělávání učitelů na malých školách z důvodu nedostatků finančních prostředků.	Konkrétní ZŠ, MŠ

V oblasti školství jsme shledali několik rizik: finanční, organizační, právní, technické a věcné riziko. Některá z rizik lze jen stěží ovlivnit, ale pokud chce obec školu zachovat, musí zabezpečit technický stav budovy, popřípadě vybavení školy a platit náklady na provoz. Kvalitu výuky zabezpečuje aprobovaný personál, který je financován státem.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

3.3 Východiska pro strategickou část

3.3.1 Vymezení prioritních oblastí rozvoje v řešeném území

Na základě výstupů z dotazníkového šetření MŠMT, z výstupů z jednání pracovních skupin (řešících problémové oblasti), průniku problémů dotazníkového šetření a samostatných jednání a následně definované četnosti řešených problémů a na základě analýzy a znalostí oblasti školství na území ORP Litomyšl, došlo v rámci realizace projektu MAPI k vydefinování těchto **PRIORITNÍCH OBLASTÍ ROZVOJE**.

Prioritní oblasti rozvoje:

- 1. Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem**
- 2. Čtenářská a matematická gramotnost v základním vzdělávání**
- 3. Předškolní vzdělávání a péče: dostupnost – inkluze – kvalita**
- 4. Rozvoj infrastruktury, včetně rekonstrukcí a vybavení MŠ, ZŠ, volnočasových aktivit a investice do vzdělání**
- 5. Podpora polytechnického vzdělávání**
- 6. Rozvoj lidských zdrojů**
- 7. Zájmové vzdělávání a volnočasové aktivity**

3.3.2 Vymezení hlavních problémů v jednotlivých oblastech rozvoje, definování potřeb, jejich řešení, včetně popisu potřeb škol a vyhodnocení plnění akčního plánu

Pro aktualizaci této kapitoly se staly stěžejními informacemi výstupy z dotazníkového šetření škol tzv. „Popisu potřeb škol“, které proběhlo v únoru a v březnu 2020. Získané informace se staly podkladem pro jednání pracovní skupiny pro rovné příležitosti, pracovních skupin pro rozvoj čtenářské a matematické gramotnosti a pracovní skupiny pro financování. Členové pracovních skupin poté v rámci uskutečněných korespondenčních jednání v měsíci dubnu 2020 a následně v červnu 2020 projednali aktualizaci hlavních problémů k řešení, příčiny jejich vzniku a možná řešení. Cenným informačním zdrojem z dřívějšího období byly také výstupy z provedené evaluace škol v oblasti inkluzivního vzdělávání. Výstupem bylo shrnutí problematiky v řešené oblasti a následná aktualizace SWOT-3 analýz jednotlivých oblastí rozvoje. Připomínky jednotlivých členů pracovních skupin jsou samostatným interním dokumentem MAP založeným v projektové složce.

Na zřetel bylo bráno i průběžné sledování realizace aktivit akčního plánu směřující k jeho vyhodnocení za uplynulé období k aktualizaci akčního plánu na další období. Při zpracování analytické části byly vzaty v úvahu i informace z České školní inspekce – výsledky tuzemských a mezinárodních šetření apod.

3.1.3.1 Prioritní oblast č.1: Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem

A) Výstupy z dotazníkového šetření (popis potřeb škol) z období únor–březen 2020

Co proběhlo dobře: Školy si pochvalují spolupráci se ŠPZ (*nadstandartní, efektivní komunikace s koordinátorem inkluze školy, pomoc a podpora při realizaci podpůrných opatření, konzultace při problémech*). Dobře vnímaná je také spolupráce mezi školou a zákonnými zástupci při poskytování informací a řešení problémů. Školy mají propracovaný systém podpory pro žáky ohrožených školním neúspěchem, a to i díky projektu CVP (*pozn. Projekt s názvem „Cestou vzájemného porozumění ve vzdělávání na území ORP Litomyšl“, který byl ukončen k 30.6.2019*), prostřednictvím doučování z CVP – nyní z tzv. Šablon II, případně i dobrovolnou činností pedagogů. Školy si také chválí získané cenné zkušenosti z výkonu pozice tzv. Koordinátorů inkluze v rámci projektu CVP, školy tak díky této zkušenosti snadnější přístup ke znevýhodněným dětem. K rozvoji potenciálu každého žáka přispívá také působení školních asistentů, mentoring, působení školních psychologů a speciální pedagogů a individuální konzultace.

Mateřským školám se daří začleňování dvouletých dětí do MŠ, pokračování v PLPP, spolupráce s poradenským zařízením, s odbornými pracovníky – speciálním pedagogem. Práci ve školách velmi přispívá působnost školních asistentů, kteří jsou financováni z dotačního titulu „Šablony II“. Školní asistent se věnuje dětem dle jejich individuálních potřeb. V mnoha třídách jsou děti se SVP či IVP. V rámci IVP se daří dosahovat pokroků v oblasti grafomotoriky a koncentrace dětí. K dětem školy přistupují individuálně, reagují na jejich potřeby. Školy vedou děti k ohleduplnosti a toleranci.

Školy v regionu ORP podněcují a podporují pedagogy v DVPP. V rámci projektu MAP II jsou pro pedagogické i nepedagogické pracovníky pravidelně organizovány vzdělávací akce a workshopy v tématech rozvoje potenciálu každého žáka v oblasti „Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem“. Sdílení zkušeností je možné díky

zapojení se mnoha pedagogů do tzv. kabinetů, ve kterých dochází ke sdílení dobré praxe v oblasti inkluzivního vzdělávání.

V čem byly školy úspěšné: Některé školy si pochvaluji rovnocenné vztahy mezi učiteli a asistenty pedagoga. Daří se začleňovat žáky ohrožené školním neúspěchem pomocí individuálních konzultací. Školy jsou úspěšné v získávání finančních zdrojů na podporu asistentů pedagoga. Dobře funguje systém školní podpory pro žáky se SVP (*koordinace práce asistentů pedagoga a školních asistentů školním speciálním pedagogem, spolupráce učitel – asistent – žák – zákonný zástupce, nastavení pravidel práce s žáky se SVP a následné vyhodnocení podpory ze strany učitelů, asistentů*). Díky projektu CVP se podařilo do tříd začlenit školní asistenty, učitelé se s asistenty naučili pracovat. Daří se větší spolupráce mezi zákonnými zástupci, školou a SPC, PPP, v předávání informací rodičům vtipovaných dětí a žáků. Probíhá tak individuální konzultace a pomoc v problémových oblastech.

Některé základní i mateřské školy mají ve třídách zřízený relaxační koutek, kde si mohou děti v průběhu dne odpočinout. Školy také uvedly, že jsou úspěšné v zapojování dětí do všech činností a do kolektivu. Daří se také včas reagovat na potřeby dětí a následnou diagnostiku. Školy pociťují, že jsou úspěšné v komunikaci a spolupráci s rodiči dětí.

V čem by se mohly zlepšit: I přesto, že některé školy spolupráci s PPP a SPC chválí, jsou také školy, které naopak cítí, že by bylo potřeba spolupráci prohloubit. Tomuto často brání veliká přetíženost těchto organizací. Snaha by měla být také o zlepšení spolupráce s rodiči. Při řešení problémů by pomohlo zapojení školního psychologa, případně další personální zajištění podpůrné péče. Školy V ORP Litomyšl vidí problém v tom, že většina škol není bezbariérová. Rezervu vidí školy v rozšíření odborné způsobilosti pedagogů. Pro rodiče by si ředitelé přáli organizování přednášek a besed s odborníky v zajímavých a aktuálních tématech. Zlepšit by se také měla komunikace s rodiči dětí a žáků. Školy dále naráží na nedostatek kompenzačních pomůcek a na nedostatečnou vybavenost školních knihoven k tématu inkluze, a to i přesto, že se situace v posledních letech zlepšila díky nákupům v rámci projektu CVP.

V čem potřebují pomoci, aby se mohly zlepšit: Rozhodně je potřeba posílit personální podporu speciálních pedagogů a psychologů do škol, a to i na malý úvazek. Možnost financování těchto pozic z tzv. Šablon je pro malé školy nevhodná. Školy v ORP, jak již bylo napsáno výše, jsou bariérové. S tím je spojen další požadavek, kterým je hledání vhodných finančních zdrojů pro financování aktivit, které školy chtějí realizovat. Školy si i nadále žádají materiální a motivační podporu pedagogů. Školy byly spokojené se zapojením speciálního pedagoga v mateřských školách, který byl financovaný z projektu MAP II, ten dokázal ihned reagovat na potřeby dětí a nabídnout radu a zpětnou vazbu pro další práci s konkrétními dětmi. Dále školy požadují vyhledání finančních prostředků na nákup didaktických pomůcek nebo na nákup materiálu na výrobu pomůcek. Také nadále zůstává požadavek na zajištění praktického proškolení pro efektivní spolupráci učitel – asistent – zákonný zástupce.

B) Shrnutí potřeb škol se zapracováním připomínek členů pracovních skupin

- je dobrá spolupráce se ŠPZ i spolupráce mezi školou, zákonnými zástupci žáka, PPP či SPC, SVP, ve které potřebují pokračovat a prohlubovat spolupráci, je třeba edukovat pedagogy ve spolupráci
- školy mají propracovaný systém podpory pro žáky ohrožené školním neúspěchem (díky CVP), který je třeba dále podporovat
- díky zkušenostem z CVP na školách pracují odborně zdatní koordinátoři inkluze, třeba dále podporovat
- je uplatňován individuální přístup ke znevýhodněným žákům
- školní asistenti, psychologové a speciální pedagogové, mentoring, individuální konzultace přispívají k rozvoji potenciálu každého žáka, je třeba podporovat i nadále hledat finanční zdroje na personální podporu těchto pozic
- daří se začleňování dvouletých dětí do MŠ
- ze strany vedení škol je podporováno DVPP, v čemž je třeba pokračovat a motivovat i dosud nezapojené pedagogy
- pedagogové se zapojují do kabinetů
- některé školy si pochvaluji rovnocenné vztahy mezi pedagogy a asistenty

- školy jsou úspěšné v získávání prostředků z ostatních zdrojů, je třeba nadále hledat vhodné finanční zdroje a dotační tituly i na nákup pomůcek a materiálu
- nadále podporovat vzdělávání rodičů formou přednášek a besed, je třeba intenzivně akce propagovat i ze strany škol
- je třeba se zaměřovat na získávání finančních prostředků i na kompenzační pomůcky, vybavování školních knihoven a kabinetů
- je třeba intenzivně propojovat MŠ a ZŠ při nastupu dětí do 1. tříd
- některé školy nejsou bezbariérové

C) SWOT-3 analýza pro prioritní oblast č. 1 - Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> -zkušenost některých škol v inkluzivním vzdělávání -podpora finanční (i dotační) -legislativní podpora -fungování školních asistentů ve školách -působení školních psychologů a speciálních pedagogů na školách -fungující doučování pro žáky ohrožené školním neúspěchem -začlenění žáků s SVP, hledání vhodného způsobu práce s těmito žáky -zohledňování individuálních potřeb žáků	<ul style="list-style-type: none"> -nedostatečné dovednosti i vědomosti učitelů při práci s „jiným“ žákem -velký počet dětí ve třídách -nedostatečná spolupráce s rodiči -nedostatečná spolupráce mezi školami na všech úrovních -nedostatek prostoru a příležitostí pro práci se třídou -nedostatečná časová dotace pro odborníky
Příležitosti	Hrozby

<ul style="list-style-type: none"> -včasná diagnostika dítěte -podpora vzdělávání pedagogů -vytvoření podmínek pro inkluzivní vzdělávání, včetně nákupu didaktických pomůcek a jejich efektivního využívání -organizace metodických setkání pedagogů -zajištění služeb odborníků působících přímo ve školách -zajištění supervizí pro pedagogické sbory -spolupráce s rodiči – efektivní komunikace, vzdělávání -spolupráce mezi školami spolupráce škol a dalších odborníků a odborných institucí - podpora aktivit pro vytvoření, fungování a zintenzivnění forem spolupráce školy s rodinou, prostřednictvím mezigeneračního potkávání a budování regionální identity na školách	<ul style="list-style-type: none"> -nedostatek odborníků (školní psycholog, speciální pedagog, logoped...) -nepřijetí dítěte ze SVP mezi ostatní děti -úzce a krátkodobě zaměřená dotační podpora -zánik pozice školního psychologa/školního speciálního pedagoga ve škole po skončení projektu -riziko vyčleňování žáků ohrožených školním neúspěchem, výskytu rizikového chování
--	---

D) Vyhodnocení plnění akčního plánu

Stanovené cíle pro tuto oblast jsou naplňovány realizací aktivit spolupráce a aktivit škol (viz dokument „Vyhodnocení plnění AP_2020“). Průběžnými změnami projektu reaguje realizační tým na nově definované potřeby škol a neformálních organizací.

3.1.3.2 Prioritní oblast č.2: Čtenářská gramotnost v základním vzdělávání

A) Výstupy z dotazníkového šetření (popis potřeb škol) z období únor–březen 2020

- Oblast Čtenářská gramotnost a rozvoj potenciálu každého žáka v základním vzdělávání

Co proběhlo dobře: Školy v ORP Litomyšl se v posledních letech hojně zapojují do projektů, které pomáhají v rozvoji klíčových kompetencí, tedy i k rozvoji čtenářské gramotnosti a potenciálu každého žáka. Konkrétně se jedná o projekty MAP I a MAP II, Cestou vzájemného porozumění ve vzdělávání na území ORP Litomyšl, Šablony I. a II., ale také mnoho dalších individuálních projektů.

Školy podněcují a podporují pedagogy v DVPP. V rámci projektu MAP II jsou pro pedagogické i nepedagogické pracovníky pravidelně organizovány vzdělávací akce a workshopy v tématech čtenářské gramotnosti a pregramotnosti, logopedie, zavádění nových metod práce s dětmi a v dalších příbuzných oblastech. Sdílení zkušeností je možné díky zapojení se mnoha pedagogů do tzv. kabinetů, kde dochází ke sdílení dobré praxe nejen v oblasti čtenářské gramotnosti. Ve školách jsou kromě klasické výuky realizovány také různé kroužky, divadýlka, tvorba časopisů, čtenářské dílny a mnoho dalších aktivit, které prohlubují vztah dětí ke knihám. Díky projektu MAP došlo k zintenzivnění spolupráce s městskou knihovnou, ale také s obecními knihovnami. Ve spolupráci s Městskou knihovnou Litomyšl jsou školy zapojené do tří aktivit, Putování knih napříč regionem, Balíček na míru a Besedy se spisovateli. V rámci aktivity Putování knih napříč regionem mají zapojené třídy možnost si vypůjčit knihy přímo ve třídě. Balíček knih se pravidelně obměňuje a děti se tak dostanou k zajímavým titulům. Mnoho realizovaných aktivit vede k tomu, že můžeme v regionu pozorovat větší zájem dětí o půjčování a čtení knih. Dětem se ve školkách pravidelně čte. Děti, které číst umí, jsou vedeny k práci s textem a vyhledávání informací v knihách. Na druhém stupni základních škol je snaha hledat ideální model čtenářských dílen tak, aby se věnovala větší pozornost práci s textem ve smyslu chápání přesného významu slov, případně sdělení.

Školy se snaží do rozvoje čtenářské gramotnosti zapojit také rodiny dětí formou společného čtení, vypracovávání čtenářských deníků, případně workshopů pro rodiče, na kterých jsou seznamováni s dětskou literaturou.

Školy pravidelně dokupují nové tituly, zapojují se do čtenářských soutěží, a to nejen na místní úrovni, ale také na té celorepublikové. Důležitý je pro ně důraz na budování vztahu dětí ke knihám. Ve školách je také kladen důraz na logopedickou prevenci. Pro rodiče jsou vytvářeny logopedické informační nástěnky. Rodiče jsou informováni o četbě v MŠ a ZŠ a významu domácí četby dětem. V některých školách čtou starší žáci těm mladším.

V čem byly školy úspěšné: Školám se daří budovat v dětech vztah ke knihám. Rozvíjejí se v použití různých pomůcek k rozvoji potenciálu žáků. Daří se také spolupráce s místní městskou knihovnou, a to například v rámci aktivit balíčky na míru, putování knih napříč regionem. I díky realizaci těchto aktivit a soutěží, které jsou realizovány nejen v regionu, ale v celé ČR jsou děti, které přečtou i 30 knih za pololetí. Školám se daří postupně doplňovat knižní fond. Některé školy v regionu jsou úspěšné v prohlubování čtenářských dovedností v mezipředmětových vztazích. Školy z regionu se účastní celorepublikových soutěží a umíšťují se na vysokých příčkách. Školám se daří dobře pracovat s textem, menší děti se věnují obrázkovému čtení. Děti se také učí o knihách mluvit, vzájemně si je prezentovat, a to nejen po obsahové stránce, ale i o tom, co v nich daná kniha vyvolává za emoce. Některé školy sami organizují soutěže v přednesu a dramatizaci. Školy si chválí spolupráci v rámci implementace MAP se ZUŠ a Městskou knihovnou Litomyšl.

Děti jsou vedeny k souvislému vyjadřování. Mladší děti si při prohlížení knih vypráví pohádky, popisují obrázky, starší děti vymýšlí dějové linky k obrázkům.

V čem by se mohly zlepšit: Školy by se mohly zlepšit v úspěšnosti při čtení v domácím prostředí a při zpracovávání čtenářských deníků. K tomu je zapotřebí lépe motivovat děti a jejich rodiče, aby knihám věnovali pravidelně čas i ve volném čase. To, co si děti přečtou, si mohou následně zaznamenat buď textem, nebo obrázkem do čtenářského deníku.

Při skupinovém čtení také školy naráží na nedostatek knižních titulů v odpovídajícím počtu a ocenily by nákupy větších souborů knih. Školy také vidí mezery v motivaci především starších žáků, tedy žáků II. stupně základní školy k četbě. I přesto, že se v poslední době daří zájem o knihy mezi žáky budovat, je zde stále rezerva pro zlepšení. Prostor pro zlepšení shledávají také ve vzdělávání pedagogů v oblasti čtenářské gramotnosti a pregramotnosti, a to nejen u pedagogů českého jazyka, ale také u pedagogů naukových předmětů. Prostor ke zlepšení je citelný také v oblasti porozumění textu, v kritickém myšlení, ale také při čtení s porozuměním. I přesto, že se v posledních letech daří obsah školních knihoven obměňovat, bylo by dobré dětem nabízet pestrou škálu literatury. Některé školy navrhují uspořádat týden knihy ve třídách, aby se děti mohly podělit o zážitky z četby knih s rodiči a své oblíbené knihy představit ostatním dětem.

V čem potřebují pomoci, aby se mohly zlepšit: Školy potřebují finanční prostředky a doporučování kvalitních knih pro skupinové čtení. Také potřebují pomoci s motivací pedagogů k tomu, aby byli aktivní i ti, kteří o svůj rozvoj tolik nepečují. Dále je požadavkem škol rozšiřování třídních a školních knihoven a vybudování nových knihoven ve třídách. Knihy, které jsou ve třídách, je poté potřebné pravidelně obměňovat. Zlepšení školy vidí i ve vytváření čtenářských koutků i pro ty nejmenší, tak aby pro ně byly každý den dostupné. Školy si dále žádají metodicko-didaktickou podporu pedagogů. V neposlední řadě školy vnímají jako důležité ještě více motivovat děti ke čtení a k návštěvám knihoven a zajistit financování čtenářských kroužků.

B) Shrnutí – Popis potřeb škol a připomínky členů pracovních skupin

Díky účasti škol v projektech MAP I, MAP II, CVP, Šablonách I a II se daří rozvoj klíčových kompetencí, to přispívá k rozvoji čtenářské gramotnosti a potenciálu každého žáka. Proto jsou pravidelně pořádány vzdělávací akce a workshopy pro pedagogy a rodiče. Tak důležité sdílení zkušeností mezi pedagogy je zajištěno účastí v kabinetech.

Zintenzivnění spolupráce s městskou knihovnou se daří prohlubovat vztah dětí ke knihám. Většina škol se zapojila do tří aktivit – Putování knih napříč regionem, Balíček na míru a Besedy se spisovateli. Již nyní můžeme pozorovat větší zájem dětí o půjčování knih.

V mateřských školách se s dětmi pravidelně čte. I zde je vidět velkou snahu zapojit rodiny dětí do rozvoje čtenářské gramotnosti formou společného čtení, vypracovávání čtenářských deníků, případně workshopů, na kterých jsou rodiče seznamováni s vhodnou dětskou literaturou.

To vše je podporováno kupováním nových titulů s důrazem na budování vztahu dětí a žáků ke knihám za vydatné finanční podpory projektů MAP a CVP. Ale i nadále je třeba budovat knihovny ve školkách, ve třídách základních škol, vytvářet čtenářské koutky, aby byly každý den dostupné i těm nejmenším dětem. Nakupovat nové knihy, aktuální novinky, knihy jako dárek. Ve školách je kladen velký důraz na logopedickou prevenci, pro rodiče jsou vytvářeny logopedické informační nástěnky.

Aby se děti a žáci zlepšily v úspěšnosti při čtení, je nezbytné i nadále motivovat děti a jejich rodiče, aby knihám věnovali čas i ve volném čase, zaznamenali text nebo obrázek do čtenářského deníku. Mezery školy vidí v motivaci starších žáků, chybí zajímavé knižní tituly v odpovídajícím počtu.

Prostor pro zlepšení je i ve vzdělávání nejen pedagogů českého jazyka, je důležité vzdělávat i pedagogy naukových předmětů, aby lépe porozuměli textu, kritickému myšlení a také při čtení s porozuměním. Je nutné zajistit metodicko-didaktickou podporu pedagogů.

C) SWOT-3 analýza pro prioritní oblast č. 2 - Čtenářská gramotnost v základním vzdělávání

Silné stránky	Slabé stránky
-podpora dotačních programů -zájem pedagogů o rozvoj příslušné gramotnosti u žáků	-nedostatečné materiální a technické zázemí (chybí školní knihovny, atraktivní literatura, informační a komunikační technologie...)

<ul style="list-style-type: none"> -zájem pedagogů o zvyšování svých dovedností v daných oblastech -fungování kroužků zamřených na podporu ČG i MG na školách -zapojení škol do různých soutěží, projektů -fungující doučování – zlepšení, pravidelná docházka -spolupráce s knihovnami -podpora zájmu o čtení -fungující školní časopisy	<ul style="list-style-type: none"> -chybí finanční prostředky na práci s nadanými dětmi -nezájem o čtení ze strany dětí, žáků a rodičů -vysoký počet žáků ve třídách -špatné porozumění textu -horší úroveň v matematicko-logickém myšlení, pozornosti -špatné porozumění slovním úlohám
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> -setkávání pedagogů z jiných škol a sdílení dobré praxe -workshopy s odborníky v dané oblasti, besedy s autory -pedagogové podporují rozvoj gramotnosti (čtenářské, matematické a jazykové) -metodická podpora – metodická setkání -vybavení školních knihoven -finanční zajištění nákupu ICT vybavení	<ul style="list-style-type: none"> -nedostatek finančních prostředků -nepropojenost teorie s praxí -klesající motivace dětí, žáků a rodičů v dané oblasti -nedostatek času na procvičení látky pro všechny žáky -žáci ohrožení školním neúspěchem nestíhají pracovní tempo třídy -zánik pozice školních asistentů, psychologa a speciálních pedagogů a logopedů z projektu – není možné v malých školách a školkách řešit ze Šablon

-finanční zajištění nákupu speciálních pomůcek – logopedické, pro žáky se SVP, dalšími potížemi, nadané žáky -zapojení další předmětů do rozvoje ČG, MG -snížení počtu žáků ve třídě – půlení -klást důraz na praktické využití	

D) Vyhodnocení plnění akčního plánu

Stanovené cíle pro tuto oblast jsou naplňovány realizací aktivit spolupráce a aktivit škol (viz dokument „Vyhodnocení plnění AP_2020“). Průběžnými změnami projektu reaguje realizační tým na nově definované potřeby škol a neformálních organizací.

3.1.3.2 Prioritní oblast č.2: Matematická gramotnost v základním vzdělávání

A) Výstupy z dotazníkového šetření (popis potřeb škol) z období únor–březen 2020

- Oblast Matematická gramotnost a rozvoj potenciálu každého žáka v základním vzdělávání

Co proběhlo dobře: Školy v ORP Litomyšl se v posledních letech hojně zapojují do projektů, které pomáhají v rozvoji klíčových kompetencí, tedy i k rozvoji matematické gramotnosti a potenciálu každého žáka. Konkrétně se jedná o projekty MAP I a MAP II., Cestou vzájemného porozumění ve vzdělávání na území ORP Litomyšl, Šablony I. a II., ale také mnoha dalších individuálních projektů.

Školy podněcují a podporují pedagogy v DVPP, v rámci projektu MAP II jsou pro pedagogické i nepedagogické pracovníky pravidelně organizovány vzdělávací akce a workshopy v tématech matematické gramotnosti a pregramotnosti, zavádění nových metod a forem práce s dětmi a dalších příbuzných oblastech. Sdílení zkušeností je možné díky zapojení se mnoha pedagogů do kabinetů, kde dochází ke sdílení dobré praxe nejen v oblasti matematické gramotnosti. Na školách jsou zřízeny matematické kroužky, daří se v dětech rozvíjet pozitivní vztah k matematice. Dětem, kterým matematika moc nejde, školy poskytují individuální konzultace a naopak děti, které jsou v matematice silné, mají možnost se rozvíjet v kroužcích. Školám se daří doplňovat vybavení škol v oblasti matematické gramotnosti o různé pomůcky, modely, skládačky apod. Pořizují didaktické pomůcky a hry na rozvoj logického myšlení. Mnoho škol si pořídilo technické, magnetické stavebnice, které rozvíjí prostorovou představivost. Školy se snaží o rozvoj matematického myšlení v průběhu celého dne prostřednictvím praktických dovedností a her. Nákupy logických a strategických her a jejich využití v kroužcích a ve výuce. Do matematiky často vstupují moderní technologie, ICT, ale také alternativní způsoby výuky. Tím se daří rozvíjet znalosti dětí v mnoha oblastech, jako např. porovnávání počtu, velikosti, prostorová orientace a mnoho dalšího. Školy a mateřské školy mají matematické kroužky i pro ty nejmenší, aby se děti matematiky nebály a viděly, že je součástí každého dne. Vzhledem k nutnosti individualizace výuky matematiky

se na některých školách daří hodiny matematiky půlit, individuální konzultace, práce s nadanými dětmi apod. Školy se snaží matematiku provázat i s dalšími předměty. Na školách se daří nastavit efektivní systém spolupráce mezi učiteli matematiky formou sdílení dobré praxe, vzájemných konzultací, hospitací, systému podpory začínajícího učitele.

V čem byly školy úspěšné: Školám se daří zvyšovat zájem o matematiku u žáků a dětí. Děti mají zájem nejen v hodinách, ale také o matematické kroužky, soutěže, finanční gramotnost. Některé děti z regionu jsou úspěšné na krajských a celorepublikových soutěžích. Školám se daří na základě dobré praxe nakupovat pomůcky, které k rozvoji matematické gramotnosti u dětí přispívají. Školám se daří práce s nadanými žáky, které se účastní republikových soutěží, ale také s dětmi méně nadanými, pro které jsou vhodné individuální konzultace. Školám se daří úspěšně žáky připravit k přijímacím zkouškám na střední školy.

Školy podporují pedagogy v dalším vzdělávání, sdílení dobré praxe, v tandemové výuce a v zavádění nových forem a metod vzdělávání v oblasti matematiky. Je snaha se dětem věnovat individuálně. Školám se daří získávat praktické pomůcky a budovat podnětné prostředí ve školách. Některé mateřské a základní školy do výuky úspěšně začleňují prvky alternativních forem vzdělávání. Daří se dětem předvádět matematiku v reálném světě, děti za pomocí vlastní zkušenosti zjišťují hmotnost, velikost, vzdálenost apod. Učitelé mají možnost se pravidelně účastnit seminářů k rozvoji matematické gramotnosti přímo v Litomyšli, svoje znalosti se pak snaží uplatňovat ve výuce a sdílet své zkušenosti a znalosti i s dalšími kolegy ve sboru. Školy se také snaží mnoho pomůcek vyrábět svépomocí a inspiraci hledat na webu a v knižních titulech.

V čem by se mohly zlepšit: Některé školy pocitují prostor pro zlepšení v oblasti finanční gramotnosti. Zároveň se školy potýkají i s nedostatkem finančních prostředků na nákup vhodných pomůcek, zlepšení by tedy mohlo přijít právě v oblasti dovybavení tříd vhodnými pomůckami. Některé pomůcky by se mohly mezi školami sdílet. V rozvoji matematické gramotnosti by přispělo také předávání si zkušenosti mezi učiteli matematiky. Kabinet, který byl pro tyto aktivity zřízen, se však nescházel a učitelé neměli chuť si své know-how sdílet.

Školy také cítí rezervu v zapojování se do soutěží. I přesto, že se situace v regionu zlepšuje především u starších žáků, je problém se vzbuzením zájmu o matematiku i samostatné řešení matematických problémů. Některé školy také cítí, že je potřeba věnovat více prostoru finanční gramotnosti. Prostor pro zlepšení je také v práci s nadanými žáky, v zafinancování více hodin tandemové výuky či v půlených hodinách. Pokud k tomuto nedojde, je nutné zefektivnit práci ve větších kolektivech. Velmi potřebné je podporovat čtenářskou gramotnost, často právě nedostatečná čtenářská gramotnost vede k nepochopení matematické úlohy. Realizaci matematických kroužků je vhodné rozšířit také pro vyšší ročníky. Nadále je žádoucí podporovat pedagogy v dalším vzdělávání a motivovat k vlastnímu rozvoji i nemotivovaného.

V čem potřebují pomoci, aby se mohly zlepšit: Školy často naráží na nedostatečné množství moderních pomůcek pro výuku matematiky. Řešení se nabízí v centrálním nákupu některých pomůcek a v následné možnosti jejich půjčování. Sdílení didaktických a edukačních poznatků mezi pedagogy je také správnou cestou ke zlepšení gramotnosti. Důležité je také zajistit prostředky na nákup výukových programů a především zajistit kvalitní a motivované pedagogy matematiky hlavně pro II. stupeň ZŠ.

B) Shrnutí potřeb škol se zpracováním připomínek členů pracovních skupin

Školy se hojně zapojují do projektů, které se zaměřují na rozvoj matematické gramotnosti – výměna zkušeností, sdílení dobré praxe. Na školách jsou zřízeny matematické kroužky většinou pro nadané žáky. Pro slabší žáky je možná individuální konzultace. Školám se daří doplňovat vybavení pro oblast matematické gramotnosti – jedná se o modernější pomůcky, didaktické pomůcky, hry na rozvoj logického myšlení, některé školy si pořídily pomůcky (hry, stavebnice), které rozvíjí prostorovou představivost. Nedílnou součástí matematické gramotnosti jsou i moderní technologie z oblasti IT, ale také alternativní způsob výuky. Na školách se daří nastavit systém spolupráce mezi učiteli formou vzájemných konzultací, hospitací, ale i v rámci podpory začínajícího učitele. Vedení škol podporuje pedagogy v dalším vzdělávání – např. v tandemové výuce, sdílením dobré praxe, zavádění nových forem a metod vzdělávání v oblasti matematické výuky. Učitelé mají možnost se pravidelně účastnit seminářů

zaměřených na matematiku přímo v Litomyšli, kde získávají nové poznatky. Své poznatky, postřehy zde mohou sdílet i s kolegy z okolních škol. Některé školy pocitují nedostatek prostoru pro výuku finanční gramotnosti. Nákup některých pomůcek nebo vybavení tříd je nad finanční možnosti škol - možná varianta by byla si některé pomůcky sdílet. Školy také cítí rezervu zapojování se do soutěží (suplování za pedagoga). Prostor pro zlepšení v práci s nadanými dětmi – zafinancování více hodin tandemové výuky či půlených hodin. Nutnost podporovat i čtenářskou gramotnost – nedostatečná čtenářská gramotnost vede k nepochopení matematické úlohy. Realizaci matematických kroužků rozšířit i pro vyšší ročníky. Školy potřebují metodicko-didaktickou podporu – efektivně řešit individuální mentorskou podporu a workshopy pro zainteresované skupiny učitelů na jednotlivých školách. Zajistit návaznost na matematické kroužky a na individuální doučování. Žáci se nechtějí zapojovat do olympiad z matematiky. Jedním z problémů je odchod žáků na víceletá gymnázia. Dalším velkým problémem je nedostatek zapálených učitelů matematiky. Možnost učit matematiku v menších skupinách (půlené hodiny). Školy potřebují pomůcky pro aplikovanou matematiku, tedy matematiku zde života. Kromě abstraktních modelů jsou potřeba i konkrétní modely. Finanční gramotnost se většinou učí jenom teoreticky – žáci by si měli více „hrát“ s penězi, osahat debetní kartu atd. Podpora a motivace „starších“ pedagogů v dalším vzdělávání – zejména při využití nových moderních technologií. Více využívat kvalitního odborného vzdělávání.

**C) SWOT-3 analýza pro prioritní oblast č. 2 – Matematická gramotnost
v základním vzdělávání**

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> -podpora dotačních programů -zájem pedagogů o rozvoj příslušné gramotnosti u žáků -zájem pedagogů o zvyšování svých dovedností v daných oblastech	<ul style="list-style-type: none"> -nedostatečné materiální a technické zázemí (chybí školní knihovny, atraktivní literatura, informační a komunikační technologie...) -chybí finanční prostředky na práci s nadanými dětmi -nezájem o čtení ze strany dětí, žáků a rodičů

<ul style="list-style-type: none"> -fungování kroužků zamřených na podporu ČG i MG na školách -zapojení škol do různých soutěží, projektů -fungující doučování – zlepšení, pravidelná docházka -spolupráce s knihovnami -podpora zájmu o čtení -fungující školní časopisy	<ul style="list-style-type: none"> -vysoký počet žáků ve třídách -špatné porozumění textu -horší úroveň v matematicko-logickém myšlení, pozornosti -špatné porozumění slovním úlohám
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> -setkávání pedagogů z jiných škol a sdílení dobré praxe -workshopy s odborníky v dané oblasti, besedy s autory -pedagogové podporují rozvoj gramotnosti (čtenářské, matematické a jazykové) -metodická podpora – metodická setkání -vybavení školních knihoven -finanční zajištění nákupu ICT vybavení -finanční zajištění nákupu speciálních pomůcek – logopedické, pro žáky se SVP, dalšími potřebami, nadané žáky -zapojení další předmětů do rozvoje ČG, MG	<ul style="list-style-type: none"> -nedostatek finančních prostředků -nepropojenost teorie s praxí -klesající motivace dětí, žáků a rodičů v dané oblasti -nedostatek času na procvičení látky pro všechny žáky -žáci ohrožení školním neúspěchem nestíhají pracovní tempo třídy -zánik pozice školních asistentů

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

-snížení počtu žáků ve třídě – půlení -klást důraz na praktické využití	

D) Vyhodnocení plnění akčního plánu

Stanovené cíle pro tuto oblast jsou naplňovány realizací aktivit spolupráce a aktivit škol (viz dokument „Vyhodnocení plnění AP_2020“). Průběžnými změnami projektu reaguje realizační tým na nově definované potřeby škol a neformálních organizací.

3.1.3.3. Prioritní oblast č. 3 Předškolní vzdělávání a péče: dostupnost – inkluze – kvalita

A) Výstupy z dotazníkového šetření (popis potřeb škol) z období únor–březen 2020

Projekt „Místní akční plán rozvoje vzdělávání na území ORP Litomyšl II r.č.: CZ.02.3.68/0.0/0.0/17_047/0008614 je realizovaný a financovaný s podporou ESF, Operačního programu výzkum, vývoj a vzdělávání a státního rozpočtu

Co proběhlo dobře: Školy v ORP Litomyšl se v posledních letech hojně zapojují do projektů, které pomáhají v rozvoji klíčových kompetencí, tedy i k rozvoji předškolního vzdělávání a péče. Konkrétně se jedná o projekty MAP I a MAP II., Cestou vzájemného porozumění ve vzdělávání na území ORP Litomyšl, Šablony I. a II., ale také mnoha dalších individuálních projektů.

Školy podněcují a podporují pedagogy v DVPP, v rámci projektu MAP II jsou pro pedagogické pracovníky v oblasti předškolního vzdělávání pravidelně organizovány vzdělávací akce a workshopy v tématech předškolního vzdělávání, logopedie, zavádění nových metod forem práce s dětmi a dalších příbuzných oblastech. Sdílení zkušeností je možné díky zapojení se mnoha učitelek do kabinetů, kde dochází ke sdílení dobré praxe. Kabinet mateřských škol je jedním z nejaktivnějších, pravidelně se schází nejen v rámci kabinetů, ale také na vzájemných návštěvách přímo ve školkách.

Dostupnost předškolního vzdělávání je v ORP na dobré úrovni. V tuto chvíli do mateřských škol nenastupují silné ročníky a není zde tedy problém s nedostatkem volných míst. K tomu výrazně přispělo i několik rekonstrukcí MŠ spojených s navýšením kapacit těchto zařízení. Většina mateřských škol také upravila otevírací dobu dle potřeby rodičů, čímž se zvýšila dostupnost MŠ pro pracující rodiče. Většina škol nabízí také možnost děti do MŠ přihlásit i v průběhu školního roku. V době velikého množství odkladů a dětí s IVP je velmi důležitá přítomnost asistentů ve třídě. Asistenti pomáhají s běžnými úkoly, ale také při začleňování dětí do kolektivu. MŠ v regionu také často spolupracují s dalšími specialisty, jako jsou psychologové, speciální pedagogové a logopedie. Pokroky škol jsou zjišťovány prostřednictvím pravidelných dotazníkových šetření v rámci evaluace činností. Školy se snaží být dostupné všem dětem, dětem je vytvářeno prostředí, ve kterém mají všichni stejné podmínky. Mateřské školy mají webové stránky, kde jsou rodiče informováni o aktuálních informacích.

V čem byly školy úspěšné: Školy byly úspěšné v DVPP pedagogů v oboru logopedie, ve zkvalitnění individuální práce s dětmi, ve zlepšení spolupráce s rodiči dětí se SVP a v nákupu pomůcek pro děti z prostředků projektů. Také se podařila adaptace všech dětí v MŠ. Školy zohledňují potřeby každého dítěte, škola je dostupná všem dětem a děti mají rovné podmínky.

V čem by se mohly zlepšit: Některé školky, a to především ty v menších obcích, cítí prostor pro zlepšení v získání většího počtu zájemců o mateřskou školu. Školy by chtěly zlepšit propagaci činností MŠ v obci tak, aby rodiče potenciálních zájemců měli pro rozhodování o umístění dítěte potřebné informace. Mateřské školy se v průběhu let snaží rekonstruovat třídy a dovybavovat je novými pomůckami a didaktickým materiélem. Nadále cítí potřebu inovovat webové stránky a zlepšit tak informovanost rodičů. Důležitost vidí také v lepším proškolení pedagogů, a to například v problematice efektivní komunikace. Stále zůstává potřeba modernizace a rekonstrukce nejen tříd, ale také zázemí pedagogů a školní zahrady.

V čem potřebují pomoci, aby se mohly zlepšit: Mateřské školy by potřebovaly pomoc při informovanosti o volných místech v MŠ v rámci ORP. Dále by také uvítali, kdyby se více apelovalo na to, že mají děti navštěvovat školy v obcích, kde žijí, a ne tam, kde rodiče pracují. Potřebují pomoc s hledáním dotačních titulů a s následnou administrací a se zajištěním finančních prostředků na pomůcky a semináře.

B) Shrnutí – Popis potřeb škol a připomínky členů pracovních skupin

Školy se hojně zapojují do různých projektů a získávají tak finanční prostředky i z dalších zdrojů. Pedagogové jsou podporování a podněcováni k DVPP (v oblasti logopedie, zkvalitnění individuální práce s dětmi, zlepšení spolupráce s rodiči apod.). Apelovat na rodiče, aby před nástupem dětí věnovali čas sebeobsluze dětí a jejich větší samostatnosti. Děti mají často řečové vady, nízkou slovní zásobu a mnohdy problém s porozuměním významu slov. U starších dětí je pak potřeba věnovat dostatečné úsilí přípravě dětí do ZŠ, a to nejen ve školce, ale také v domácím prostředí. Komunikace s rodiči, rodič respektuje názor pedagoga. V regionu je dostatečná nabídka vzdělávání a workshopů. Sdílení dobré praxe je realizováno prostřednictvím kabinetu mateřských škol, ve kterém se pravidelně schází většina mateřských škol z ORP. V regionu je dostatečný počet a díky rekonstrukcím i dostatečná kapacita MŠ. V mateřských školách je veliký počet dětí na jednoho pedagoga. Mateřské školy se snaží otevírací dobu přizpůsobit požadavkům rodičů. Děti v ORP se mohou do mateřských škol hlásit

v průběhu celého roku. Ve školách jsou přítomní asistenti, mateřské školy spolupracují i s dalšími specialisty, jako jsou psychologové, speciální pedagogové, logopedi. Pokroky škol jsou zjišťovány při dotazníkových šetřeních. Prostor pro zlepšení je v lepší propagaci, v inovaci webových stránek, v modernizaci škol a zahrad, doplnění didaktických materiálů, pomůcek a knih. V lepším proškolení pedagogů atd. Pomoc uvítají při informování o volných pracovních pozicích, v apelu na to, aby děti navštěvovaly spádovou školku a při pomoci s hledáním dotačních titulů a následnou administrací projektů, se zajištěním finančních prostředků na pomůcky a semináře.

C) SWOT-3 analýza pro prioritní oblast č. 3 - Předškolní vzdělávání a péče: dostupnost – inkluze – kvalita

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> -finanční a morální podpora ze strany obcí -kvalifikovaný pedagogický sbor -využívání nabídky některých pedagogů na vzdělávání o novinky, změny, inovace, rozvoj -přítomnost a fungování školních asistentů – práce s dětmi s OŠD -vytvoření podmínek pro uplatňování inkluzivních principů -schopnost nalézt vhodný způsob práce s dítětem se SVP -spolupráce s odborníky, externími organizacemi (knihovna) -čtenářsky podnětné prostření	<ul style="list-style-type: none"> -vysoký počet dětí na pedagoga -časté řečové vady, patlavost, nízká slovní zásoba -nedostatečná školní a sociální zralost dětí -nedostatečný prostor pro komunikaci s rodiči a předávání informací -malá rodičovská účast na rodičovských schůzkách -špatné porozumění textu -nedostatečné propojení MG s přírodou

-vybavení podpůrnými pomůckami -příprava na přestup na ZŠ	
Příležitosti	Hrozby
-zvýšit počet logopedů a logopedických asistentů -zaměření na přípravu výuky v ZŠ -snížit počet dětí na třídu, na skupinu -zlepšení spolupráce s rodiči, školami -zajištění vzdělávání pro rodiče, pedagogy -zajištění metodických setkání pro pedagogy -zajištění dostatečného množství školních asistentů -zajištění bezbariérovosti škol -spolupráce s odborníky -vybavení knihoven -zakoupení nových didaktických pomůcek -snížení počtu žáků ve třídách -zlepšení úrovně pedagogické diagnostiky	-nedostatek finančních prostředků na vzdělávání, na pomůcky, na vybavení ICT technologiemi, na odborníky – klinické logopedy, psychology, speciální pedagogy -spojování MŠ a ZŠ -nezájem o vzdělávání – nízká motivace (pedagogů, rodičů, dětí atd.) -nadměrná administrativa -u všech škol není zajištěna bezbariérovost -nepodnětné rodinné prostření – rodina nemá zájem o vzdělávání dítěte -riziko nadužívání ICT u dětí MŠ

D) Vyhodnocení plnění akčního plánu

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Stanovené cíle pro tuto oblast jsou naplňovány realizací aktivit spolupráce a aktivit škol (viz dokument „Vyhodnocení plnění AP_2020“. Průběžnými změnami projektu reaguje realizační tým na nově definované potřeby škol a neformálních organizací.

3.1.3.4 Prioritní oblast č.4 Rozvoj infrastruktury včetně rekonstrukcí a vybavení MŠ, ZŠ, volnočasových aktivit a investice do vzdělání

A) Výstupy z dotazníkového šetření (popis potřeb škol) z období únor–březen 2020

Co proběhlo dobře: Postupně se daří vybavovat učebny novou technikou, jako jsou interaktivní tabule, dataprojektory, vizualizéry apod. V regionu také dochází k zvyšování rychlosti internetu, což vede k efektivnější práci. Postupně se školy dovybavují MMT, notebooky, počítači. Počítačové sítě ve školách jsou chráněny bezpečnostními systémy. V některých školách byly v posledních letech vybudovány jazykové učebny, učebny digitálních technologií, televizní studia, interaktivní sály, proběhla rekonstrukce cvičných kuchyněk. Z projektu CVP byly pořízeny balanční pomůcky, které u dětí aktivují svaly a celý pohybový aparát. Průběžně jsou rekonstruovány mateřské a základní školy, některé prošly komplexními rekonstrukcemi, případně přístavbou, kdy došlo k navýšení kapacit daných objektů. Průběžně také dochází k rekonstrukcím zázemí pro pedagogické a nepedagogické pracovníky. Několik mateřských škol úspěšně žádalo na revitalizaci školní zahrady ze Státního fondu životního prostředí. Dojde tak k vybudování několika přírodních zahrad v regionu. Ty umožní dětem a pedagogům převést větší část výuky ven. Děti budou moci přímým prožitkem zkoumat, experimentovat, objevovat a rozvíjet si fyzickou zdatnost a motoriku. Společnou péčí o zahradu a záhonky budou získávat vztah přírodě, budou zažívat radostný pocit z dobře vykonané práce a budou si vážit práce druhých, protože zjistí, že nic není zadarmo. Daří se postupně rekonstruovat školy, dovybavovat školy moderní technikou. Nákup nového vybavení do tříd, projektový den v MŠ (Malý stavitele), účast na pohybových dílnách v ZUŠ v Litomyšli.

V čem byly školy úspěšné: Školy jsou úspěšnými žadateli z různých výzev, díky čemuž dochází k dofinancování aktivit, na které nevychází prostředky ze zdrojů zřizovatele případně z provozních zdrojů škol. Některé školy v posledních letech realizovaly veliké investiční projekty na modernizaci a přístavby škol. Školy především na vesnicích se snaží spolupracovat s veřejností a nabízejí tělocvičny pro další sportovní kroužky v obcích v odpoledních hodinách pro veřejnost. Školy konzultují a zvou k sobě na návštěvy externího psychologa a speciálního

pedagoga, kteří jim pomáhají řešit vyvstalé problémy ve škole. Díky výrazné podpoře zřizovatelů se daří obnovovat počítačové učebny a modernizovat vybavení, s nímž pracují vyučující v hodinách. Některé školy disponují i různým počtem tabletů. Některé školy používají elektronické žákovské knížky. V mnoha třídách v regionu mají k dispozici multimediální tabule. Několik škol z regionu úspěšně žádalo o dotaci na revitalizaci zahrady ze SFŽP.

V čem by se mohly zlepšit: Školy by se chtěly zlepšit v pořádání odborných besed pro rodiče, které na některých školách organizují, ale cítí, že by se to mohlo dařit i lépe. Kromě toho cítí, že i když dochází k postupné modernizaci škol, dala by se i tato oblast zlepšit tak, aby ve školách vznikalo podnětnější prostředí, a to nejen ve škole, ale také na školních pozemcích. Chtěly by také doplnit zahrady o přírodní prvky, které by u dětí prohlubovaly sounáležitost s přírodou, manuální zručnost, ale také fyzickou zdatnost a obratnost. K tomu je však nutné pravidelně sledovat výzvy a připravovat projekty nejlépe do zásoby, aby mohly školy rychle reagovat na nastalou situaci.

V čem potřebují pomocí, aby se mohly zlepšit: Důležitost je monitoring finančních zdrojů a včasná informovanost o dotačních titulech s následnou výpomocí při administraci. Většina škol v regionu není bezbariérová a školy potřebují tuto situaci zlepšit. Školy budou také rády za pokračující podporu města Litomyšl a zřizovatelů obecně, neboť shledávají pomoc ze strany ORP jako klíčovou. V neposlední řadě školy požadují zajištění finančních prostředků na pomůcky, modernizaci, nákup knih a materiálu.

B) Shrnutí potřeb škol se zapracováním připomínek členů pracovních skupin

Ve školách dochází k postupnému dovybavení učeben potřebnou moderní technikou. Častým finančním zdrojem je efektivní využití dotačních podpor. Kvalitu práce s novou technikou také významně podporuje stále optimalizovaná rychlosť internetu a kvalitní bezpečnostní zabezpečení.

V regionu také dochází k postupné rekonstrukci a modernizaci škol, včetně vybudování učeben podporujících rozvoj gramotnosti. Využití dotačních prostředků je také využito např. na vybudování různorodých školních zahrad. Především školy na vesnicích podporují spolupráci s veřejností, které nabízí např. prostory tělocvičny, možnost účasti v kroužku apod. V rámci této spolupráce se nabízí i např. využití dopravního hřiště škol, zahrad apod. Jako velký přínos přítomní vnímají spolupráci s odborníky – se speciálním pedagogem a školním psychologem. Posílit by některé školy chtěly spolupráci a komunikaci s rodiči.

Školy jsou velmi rády za včasnu informovanost o dotačních titulech, za pokračující podporu města Litomyšl a zřizovatelů obecně. Podporu ze strany ORP shledávají jako klíčovou.

C) SWOT-3 analýza pro prioritní oblast č. 4 Rozvoj infrastruktury včetně rekonstrukcí a vybavení MŠ, ZŠ, volnočasových aktivit a investice do vzdělávání

Silné stránky	Slabé stránky
-dostatečná kapacita škol a školských zařízení	- dlouhotrvající administrativní příprava a následná realizace modernizace škol - malá vybavenost školních zahrad o přírodní prvky - nedostatečné podněty pro lepší spolupráci s rodiči
-podpora ze strany zřizovatelů, ředitelů, učitelů, rodičů a veřejnosti o investice	- nevyhovující vybavení odborných učeben
-zmapování potřeb investic pro možnost elektivní projektové připravenosti	- nevyhovující vybavení tělocvičen či chybějící prostory tělocvičny

Příležitosti	Hrozby
-využití kapacity budovy, možnost využití půdních prostor, školních nebo obecních zahrad	-nedostatek finančních prostředků na provoz
-podnětné, moderní prostředí MŠ a ZŠ	-složitost stavebního řízení (časová a administrativní náročnost)
-finanční a dotační podpora investic	-složitost legislativy veřejných zakázek

D) Vyhodnocení plnění akčního plánu

Stanovené cíle pro tuto oblast jsou naplňovány realizací aktivit spolupráce a aktivit škol (viz dokument „Vyhodnocení plnění AP_2020“). Průběžnými změnami projektu reaguje realizační tým na nově definované potřeby škol a neformálních organizací.

3.1.3.5 Prioritní oblast č. 5 Podpora polytechnického vzdělávání

A) Výstupy z dotazníkového šetření (popis potřeb škol) z období únor–březen 2020

Co proběhlo dobře: Podpora polytechnického vzdělávání je jednou z oblastí realizovaných v rámci Implementace MAP. Školy měly možnost spolupracovat s Malou technickou univerzitou, navštěvují Centrum tradičních řemesel pod Spolkem archaických nadšenců a jezdí na exkurze zaměřené na polytechnickou výchovu, navštěvují muzea apod. Základní umělecká škola dále pro školy organizuje keramické dílny pro žáky a pedagogy a mnoho dalších aktivit. Kromě toho je v Litomyšli organizováno mnoho vzdělávacích akcí zaměřených na rozvoj polytechnického vzdělávání, včetně souvisejících workshopů.

Základní a mateřské školy se jsou vybaveny ponky, kde si mohou děti zkoušet a experimentovat, objevovat apod. Ve třídách mateřských škol jsou umístěny koutky zaměřené na polytechnickou výchovu. Na školách jsou realizovány polytechnické kroužky, jako jsou např. keramické dílny. Školy organizují jednodenní projektové dny a workshopy, pořizují si stavebnice, didaktické pomůcky na pokusy a objevy a na rozvoj jemné motoriky (šroubování, zatloukání apod.).

Děti ve třídách mají k podpoře polytechnického vzdělávání dostatek materiálů. Školy organizují tradiční exkurze na místa, jako např. elektrárny, papírny, truhlárny, výrobny aut, čističky odpadních vod, dílny tradičních řemesel apod. Školy spolupracují s VOŠ a SŠT Česká Třebová – účast na projektových dnech VOŠ a SŠT Česká Třebová zaměřených na polytechnickou výchovu. Pedagogové se dále aktivně účastní na jednáních kabinetu pracovních činností v rámci projektu MAP II.

V čem byly školy úspěšné: Školy se snaží rozšiřovat výuku i mimo třídu, realizují učení venku, pracují s netradičním materiélem a nakupují polytechnické pomůcky. Také se účastní soutěží odborných dovedností ve Vysokém Mýtě, ve Svitavách či soutěže „Zlaté ručičky“ ve Vysokém Mýtě a ve Svitavách. Dále také realizují exkurze do různých technických podniků. Školy se snaží modernizovat vybavení tak, aby se rozvíjeli znalosti a dovednosti dětí v informačních

technologických, programování, robotizaci apod. Mateřské školy jsou vybaveny ponky a reálným nářadím. Některé školy mají polytechnické vzdělávání hlavní prioritou v šablonách.

V čem by se mohly zlepšit: Školy pociťují možnost rozvoje polytechnické výchovy prostřednictvím většího využívání školních pozemků, a to i díky rozšíření spolupráce s rodiči. Je také potřebné rozvíjet manuální zručnost dětí prostřednictvím dílniček, např. vytvořením sdílené dílny pro všechny školy. Některé školy jsou vybaveny ponky, ale dostatečně je nepoužívají. Nutností je také větší proškolení pedagogů a následné dovybavení škol stavebnicemi, případně i dalšími pomůckami. Přínosem by bylo také zaměření výuky v rámci předmětu Svět a práce na kvalitu a přesnost a využívání formativního hodnocení práce žáků a větší propojení teoretické výuky s tou praktickou. Pro zvýšení gramotnosti je důležité využívat e-learning, ve výuce využívat více polytechnické stavebnice, stávající školní vybavení a podmínky, které škola nabízí.

V čem potřebují pomoci, aby se mohly zlepšit: Školy požadují zajištění dostatečného množství finančních prostředků na pořízení větších konstrukčních stavebnic, nástrojů pro práci se dřevem a nezbytného materiálu. Pro třídy s nejmenšími dětmi požadují zajištění prostředků na dovybavení hračkami pro rozvíjení zručnosti. Dále školy požadují zajištění odborných seminářů a workshopů a finanční pomoc na vybudování sdílené dílny, například v prostorách po DDM.

B) Shrnutí potřeb škol se zapracováním připomínek členů pracovních skupin

Oblast polytechnického vzdělávání je ve velkém rozsahu podporována prostřednictvím implementačních aktivit projektu MAP II. Školy mají např. možnost spolupracovat s Malou technickou univerzitou, navštěvují Centrum tradičních řemesel, jezdí na exkurze, spolupracují se ZUŠ, účastní vzdělávacích akcí, různých soutěží, projektových dní apod. Dále si školy pořizují potřebné materiální vybavení, např. didaktické pomůcky, stavebnice, ponky, nářadí apod. K tomuto významné napomáhá i dotační podpora z OP VVV z tvz. Šablon a v neposlední řadě také podpora ze stran zřizovatelů. Školy se také snaží rozšířit výuku i na venkovní prostory a pracovat s netradičním materiélem. Ve školách jsou také zřízeny kroužky,

např. kroužek keramiky, robotiky. Nabízí se však myšlenka založení např. kroužku na programování na více školách.

Pro podporu technické dovednosti školy spolupracují s technickými školami, pro rozšíření spolupráce do celého kraje, včetně spolupráce přímo s technickými podniky je však stále v regionu stále velký nevyužitý prostor.

Prostor vidí školy v možnosti většího využívání školních pozemků, také pro spolupráci s rodiči, v dalším rozvíjení manuální zručnosti dětí prostřednictvím dílniček, v proškolování pedagogů a v posílení dotačních zdrojů pro pořízení potřebného materiálního vybavení. Stále trvá apel na efektivnější propojení teoretické výuky s výukou praktickou prostřednictvím využití adekvátních pomůcek.

C) SWOT-3 analýza pro prioritní oblast č. 5 Podpora polytechnického vzdělávání

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> -mírně nadprůměrný stav polytechnického vzdělávání ve srovnání s průměrem Pardubického kraje a ČR -podpora z kraje v rámci koncepce školství -dostatek kvalifikovaných pedagogů -technické vzdělávání probíhá dle ŠVP -fungování kroužků na školách -vytváření podnětného prostředí ve škole - podpora z dotačních titulů	<ul style="list-style-type: none"> -téměř žádné nové investice do oblasti polytechnického vzdělávání ve školách -chybějící odborné učebny a učebny pro manuální vzdělávání dětí -chybějící pomůcky pro polytechnickou výuku -spolupráce ZŠ se SŠ, firmami - nedostatečně efektivní využití pořízeného materiálu

Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> -zájem zřizovatelů a soukromého sektoru -plánování konkrétní investice pro zkvalitnění výuky v polytechnických předmětech -nabídka volitelných předmětů a kroužků -zlepšení spolupráce ZŠ se SŠ, firmami -zajištění vzdělávání pro pedagogy -vybavení dílen, pracovních koutků, nákup pomůcek -metodická setkávání -většího využívání školních pozemků -další rozvoj manuální zručnosti dětí prostřednictvím dílniček -propojení s kariérovým poradenstvím -spolupráce s technickými školami	<ul style="list-style-type: none"> -špatný výběr budoucího učebního oboru v návaznosti na poptávce na trhu práce -nedostatek finančních prostředků pro rozvoj polytechnického vzdělávání (investičních i provozních) -chybějící komunikace – škola – SOU – budoucí zaměstnavatel -nedostatečná motivace žáků k pracovní činnosti

D) Vyhodnocení plnění akčního plánu

Stanovené cíle pro tuto oblast jsou naplněny realizací aktivit spolupráce a aktivit škol (viz dokument „Vyhodnocení plnění AP_2020“). Průběžnými změnami projektu reaguje realizační tým na nově definované potřeby škol a neformálních organizací.

3.1.3.6 Prioritní oblast č.6 Rozvoj lidských zdrojů

A) Výstupy z dotazníkového šetření (popis potřeb škol) z období únor–březen 2020

Co proběhlo dobře: Pedagogičtí i nepedagogičtí pracovníci v hojném počtu navštěvují zajímavá a pro praxi přínosná bezplatná školení z projektu MAP. Školy s druhým stupněm spolupracují v rámci projektu MAP s rodilým mluvčím. Projekt MAP zřídil celkem 13 tematických kabinetů, v rámci kterých dochází ke sdílení dobré praxe, spolupráci mezi pedagogy z regionu. Osvědčily se také návštěvy ostatních škol a školských zařízení, a to jak v rámci MAP, tak CVP i Šablon. Školy si pochvaluji přítomnost ŠA, speciálních pedagogů a psychologů ve školách financovaných z šablon a dříve z CVP. DVPP podle potřeb škol i podle zájmu pedagogů, výborná je dostupnost kvalitních seminářů pro pedagogy přímo v Litomyšli. Vedení školy motivuje pedagogy k dalšímu vzdělávání.

V čem byly školy úspěšné: Na školách se podařilo velmi dobře sladit tandemovou výuku rodilého mluvčího s učitelem anglického jazyka a získat zájem mnohých žáků o výuku cizího jazyka. Daří se zaměstnávat asistenty z řad více či méně zkušených pedagogických pracovníků. Školy si chváli pestrou nabídkou vzdělávacích aktivit.

Na vzdělávacích akcích byla vysoká účast pracovníků a pedagogové kvitují následné vzájemné sdílení získaných poznatků. Vedení škol výrazně podporuje sebevzdělávání pedagogického týmu v souvislosti s dlouhodobou koncepcí školy. Některé školy pořádají teambuildingy, zahájili koučink pro užší vedení školy. Zaměstnanci škol si chválí příjemnou atmosféru, ve školách panují nadstandardní vztahy i s nepedagogickými pracovníky. Ve školách je příjemná a podnětná atmosféra.

V čem by se mohly zlepšit: Zlepšit by se měla zdatnost využívání pedagogů IVT. Prostor ke zlepšení je také v předávání získaných podnětů ze školení kolegům, ve sdílení dobré praxe, v podpoře u nepedagogických pracovníků (zejména finanční – např. za dvouleté děti je nutné snížit celkový počet dětí – méně obědů – nižší úvazek). Některé školy vidí mezery

i v metodické podpoře pedagogům. Je požadována ještě větší podpora ve spolupráci s rodilým mluvčím a posílení výuky s ním i u mladších dětí.

V čem potřebují pomoci, aby se mohly zlepšit: Školy i nadále požadují organizování vzdělávacích kurzů v místě, tedy v Litomyšli. Školy jsou také s množstvím projektů nuteny stále více času věnovat administrativním činnostem na úkor těm pedagogickým. Uvíťaly by tak více finančních prostředků, případně personální zajištění administrace projektů.

Pro své zlepšení by uvítaly kvalifikovaného pedagoga na částečný úvazek, s finančním zajištěním většího počtu hodin. Potřebují zajistit externí mentoring/supervizi pro vyučující (mj. deklarovaná potřeba supervize ze strany třídních učitelů 2. stupně). Systémově by bylo potřebné zvýšit tarifních složky pro školnice a kuchařky.

B) Shrnutí potřeb škol se zapracováním připomínek členů pracovních skupin

Školy se účastní řady zajímavých vzdělávacích akcí realizovaných z projektu MAP II. Vedení škol podporuje sebevzdělávání pedagogického týmu v souvislosti s dlouhodobou koncepcí škol. Pro zajištění sdílení dobré praxe a posílení spolupráce mají také možnost využít účasti v tzv. Kabinetech. Školy s druhým stupněm si pochvaluji spolupráci s rodilým mluvčím, dále školy kvitují přítomnost asistentů, speciálních pedagogů a psychologů ve školách financovaných z OP VVV (šablon) a dříve z projektu CVP. Odborné pozice jsem však financované především z dotačních titulů a jejich působnost na školách je časově omezená. Osvědčily se také vzájemné návštěvy škol a školských zařízení, a to jak v rámci MAP, tak CVP i Šablon. Některé školy pořádají teambuildingy a také např. zahájili koučink pro užší vedení školy. Vítána je větší podpora a rozvoj tandemové výuky, především pro začínající učitele v tandemu s učitelem uvádějícím. Předávání zkušeností v konkrétních vyučovacích jednotkách a spolupráce při přípravě a reflexi hodin je velmi přínosná a může začínajícímu učiteli ušetřit mnoho přeslapů. Důležité je také vedení rozvojových rozhovorů vedení školy s jednotlivými učiteli a z toho vyplývající stanovování si rozvojových plánů. Vítána je tak metodická podpora pro vedení škol a s tím souvisejících dovedností, např. používání popisného jazyka. Pro cestu k rozvoji je velmi důležité zajištění mentoringu/koučingu/supervize pedagogických pracovníků škol a následné

sdílení. Prostor tedy vidí školy v předávání získaných podnětů ze školení kolegům, ve sdílení dobré praxe a v podpoře nepedagogických pracovníků. Některým školám chybí i podpora spolupráce s rodičům mluvčím pro činnost s menšími dětmi. Školy by uvítaly výpomoc s administrací dotačních projektů a zajištění externího mentoringu/supervize pro vyučující. V souvislosti s aktuální (po)pandemií koronaviru je žádoucí zaměřit se na smysluplnou práci s ICT. Je velmi důležité, aby pedagogové a žáci uměli využívat komunikačních nástrojů, které daná škola může využít. Předmět Informatika by tak měl nabývat ještě více na důležitosti.,

C) SWOT- 3 analýza pro prioritní oblast č. 6 Rozvoj lidských zdrojů

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> -dostatek kvalifikovaných pedagogických sborů -podpora zřizovatele ke zlepšování kvality výuky včetně vzdělávání pedagogů -zájem některých pedagogů o novinky, změny, inovace, rozvoj svých dovedností a ochota se vzdělávat -spolupráce s odborníky -dostatečná nabídka vzdělávacích akcí -ochota spolupráce škol – vzájemné návštěvy -možnost spolupráce s rodičům mluvčím pro školy s II stupněm	<ul style="list-style-type: none"> -chybí prestiž pedagogů -nedostatečné finanční zajištění personálních nákladů -složité dotační tituly a komplikace při získávání prostředků na platy učitelů, asistentů, psychologa, spec. pedagoga -chybí finanční podpora nepedagogických pracovníků - nedostatečné zajištění mentoringu/koučingu/supervize pedagogických pracovníků škol a následné sdílení

Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> -kvalitní vzdělávání budoucích pedagogů, včetně propojení teorie s praxí -vzdělávání – uspořádání vzdělávací akce přímo v místě, celého sboru najednou -zapojení a spolupráce rodičů, zřizovatelů, NNO, firem do chodu školy -zajištění metodických setkání pro pedagogy -zajištění služeb odborníků ve školách, spolupráce s odborníky -nabídka supervize pro pedagogy -účast v tzv. Kabinetech -větší podpora a rozvoj tandemové výuky -zefektivnění dovednosti při využití komunikačních nástrojů	<ul style="list-style-type: none"> -vysoké ceny vzdělávacích akcí -nedostatek finančních prostředků na vybavení i platy -odliv schopných lidí ze školství – nedostatek pedagogů -různý postoj pedagogů k tomuto tématu a ochota k rozvoji svých vědomostí a dovedností -nepřehlednost nabídek vzdělávání -ukončení stávajících projektů – zmizí aktuální možnosti -téma vyhoření u pedagogů -časově omezená působnost odborných pozic na školách financovaných z dotačních zdrojů

D) Vyhodnocení plnění akčního plánu

Stanovené cíle pro tuto oblast jsou naplněny realizací aktivit spolupráce a aktivit škol (viz dokument „Vyhodnocení plnění AP_2020“). Průběžnými změnami projektu reaguje realizační tým na nově definované potřeby škol a neformálních organizací.

3.1.3.7 Prioritní oblast č. 7 Zájmové vzdělávání a volnočasové aktivity

A) Výstupy z dotazníkového šetření (popis potřeb škol) z období únor – březen 2020

Co proběhlo dobře: Výborně proběhly kroužky v rámci CVP, některé školy na ně navázaly v Šablonách II a rozšířily nabídku o další, například sportovní kroužky, a to také ve spolupráci se zřizovatelem. Daří se také organizovat dílny pro rodiče a děti, zájmové kroužky, projektové dny, tematické výlety a celodenní akce, sportovní a jiné aktivity v rámci školní družiny (mj. „noční družina“ spojená s přespáním ve škole, lampionové průvody apod.). Školy umí zajistit prezentaci taneční, dramatické, hudební i výtvarné skupiny na veřejnosti.

V čem byly školy úspěšné: V regionu je zajištěna pestrá nabídka kroužků. Školy organizují kroužky, které se vzájemně doplňují a nekryjí se časově. Školy mají dostatečné kapacity školní družiny, a kde kapacity nestačí, je zřízen dětský klub, který umožňuje efektivní trávení volného času dětí i mimo školní vyučování, jsou školy, které organizují i příměstské tábory. Daří se díky realizaci šablon organizovat mnoho kroužků.

V čem by se mohly zlepšit: Školy vidí prostor pro zlepšení ve zmenšení zapojení pedagogů při vedení kroužků, a naopak ve větším zapojení rodičů, veřejnosti a dalších organizací do jejich aktivit. Zlepšit by se mohly také v zajištění besed se zajímavými odborníky. Také není dostatečná propagace aktivit škol mezi rodiči žáků i v rámci PR školy. Školy také pociťují nedostatečnou kvalitu technického vybavení, např. při ozvučení.

V čem potřebují pomoci, aby se mohly zlepšit: Školy shledávají jako problematickou nedostatečnou propagaci směrem k veřejnosti. Podporu v zajištění zájmové činnosti požadují nejen tu finanční, ale také personální, neboť zájmové vzdělávání by mohlo mít na starosti lidé z řad veřejnosti, případně absolventů či rodičů. Z tohoto důvodu je důležité podněcovat a rozvíjet zájem z řad veřejnosti o dění ve škole. Některé nabízené kroužky se nepodařilo otevřít, je tak nutná větší motivace žáků, aby kroužky navštěvovali. Zajištění finančních prostředků z dotačních programů je díky výrazné pomoci zřizovatele i MAS Litomyšlsko

snadnější, jako obrovské zatížení však školy vnímají následnou administraci některých projektů (Šablony I, II).

B) Shrnutí potřeb škol se zapracováním připomínek členů pracovních skupin

Daří se organizovat zájmové kroužky, projektové dny, tematické výlety a celodenní akce. Školy mají dostatečné kapacity školní družiny, a kde kapacity nestačí, je zřízen dětský klub, který umožnuje efektivní trávení volného času dětí i mimo školní vyučování. Velkou podporou je díky projektu MAP II založený předmětný kabinet, na kterém se schází vychovatelky školních družin a vyměňují se své zkušenosti, náměty a podněty pro efektivnější činnost.

Stále trvající snahou je větší zapojení rodičů, veřejnosti a dalších organizací do realizovaných aktivit. Chybí besedy se zajímavými odborníky na téma zájmového vzdělávání. Stále trvajícím problémem je nedostatečná propagace činnosti směrem k veřejnosti, k rodičům, a tím podpora větší motivace dětí a žáků k účasti na zájmových aktivitách.

C) SWOT-3 analýza pro prioritní oblast č. 7 Zájmové vzdělávání a volnočasové aktivity

Silné stránky	Slabé stránky
-dlouhodobá tradice organizací	-nedostatečná spolupráce organizací mezi sebou
-trvající zájem ze strany zapojených rodin	-nedostatečná spolupráce se základními školami
-široká nabídka a dostupnost zájmových a volnočasových aktivit	-nedostatečná informovanost a osvěta rodičů dosud nezapojených dětí v neformálním vzdělávání
Zkušenosti s organizací zájmových činností	- Nedostatečná spolupráce s rodiči a s veřejností
Příležitosti	Hrozby

<ul style="list-style-type: none"> -rozšíření péče o děti v době pracovního vytížení rodičů -vytvoření veřejné databáze volnočasových aktivit v regionu -navázání užší spolupráce s institucemi neformálního vzdělávání -finanční zajištění nákupu vybavení a materiálu -zajištění širší nabídky volnočasových aktivit -vzdělávání pedagogů volného času -zajištění metodických setkávání	<ul style="list-style-type: none"> -omezená dotační podpora na vybraná téma -nedostatečné vzdělávání (potencionálních) vedoucích volnočasových aktivit/vzdělávání -odliv dětí vlivem „virtuálního života“ (internet, sociální sítě...) -nedostatečná podpora zájmů dětí ze strany rodiny
--	---

D) Vyhodnocení plnění akčního plánu

Stanovené cíle pro tuto oblast jsou naplňovány realizací aktivit spolupráce a aktivit škol (viz dokument „Vyhodnocení plnění AP_2020“). Průběžnými změnami projektu reaguje realizační tým na nově definované potřeby škol a neformálních organizací.

**

Další potřeby pro rozvoj škol – průřezové – výstupy z dotazníkového šetření (popis potřeb škol) z období únor – březen 2020

Školy se shodují na tom, že je pro ně klíčové snížit administrativní zátěž v běžném provozu školy i v rámci projektů. Zajištění finančních prostředků na plat pracovníka, který by zajišťoval administrativní úkoly. Mimořádná zátěž ředitelů malotřídních škol je hraniční a je současně největším problémem při získávání nových zájemců o toto místo. Většina škol byla vděčná za

zajištění speciálního pedagoga ve školách z projektů, neboť z Šablon na něj nedosáhnou. Do mateřských škol by se také hodil sdílený logoped.

Dietní stravování ve školách, řada dětí má nějaké omezení či nutriční doporučení. Podpora nepedagogických pracovníků ve školství je klíčová, často se na ně zapomíná. Vybavení školních zahrad o přírodní prvky a zahradní nábytek, vybudování prostorů pro pokusy a hru s přírodním materiélem. Modernizace zázemí ředitelů, kanceláří, sboroven, ale také pro kuchyně a správce.

3.3.3 SWOT-3 analýza prioritních oblastí rozvoje v řešeném území

SWOT-3 analýza každé prioritní oblasti je výstupem analytické části projektu a slouží k identifikaci silných a slabých stránek daného území (vnitřní vlivy z hlediska území), příležitostí a rizik (vnější vlivy z hlediska území). Na základě SWOT-3 analýz byla vyhodnocena situace na území ORP Litomyšl v prioritních oblastech vzdělávání. SWOT-3 analýza je uvedena pod každou prioritní oblastí v přechozích kapitolách.

Východiska pro tvorbu návrhu SWOT analýz:

- výstupy z dotazníkového šetření
- zjištění potřeb investic ve školách
- Meta analýza existujících strategických záměrů
- výstupy z jednání pracovních skupin
- znalost oblasti školství na území ORP Litomyšl
- definovaní hlavních problémů
- projednání priorit návrhu SWOT analýz s pracovními skupinami

3.3.4 Popis potřeb investic a neinvestic ve stupni jejich připravenosti

Přehled a popis potřeb investic jednotlivých škol, školských zařízení a dalších organizací působících ve vzdělávání je uveden v dokumentu Strategický rámec MAP pro ORP Litomyšl do roku 2023.

4. Závěr

Analytická část dokumentu MAP je aktualizována v rámci stanovených principů plánování. Při jeho zpracování tak společně plánují a spolupracují zástupci všech aktérů ve vzdělávání, tj. zástupci zřizovatelů (obce), poskytovatelů (MŠ, ZŠ a další organizace), samotní uživatelé a v neposlední řadě také veřejnost. Tito aktéři vzdělávání se podílí na aktualizaci této první části dokumentu MAP prostřednictvím společné diskuze a spolupráce v ustanovených pracovních skupinách.

Výstupem analytické části jsou SWOT-3 analýzy prioritních oblastí rozvoje vzdělávání.

Na tuto analytickou část navazuje dokument Strategický rámec priorit MAP pro ORP Litomyšl do roku 2023, který je aktualizován a zachován ve struktuře vize, priority, cíle a indikátory.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Zpracoval: realizační tým projektu MAP

srpen 2020

Řídící výbor MAP schválil aktualizaci dokumentu na řádném jednání řídícího výboru dne 24.8.2020

V Litomyšli, dne

Podpis předsedy řídícího výboru MAP .....